

ՐԱԾԵԻԽԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

May 30, 1925

No. 19

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԵՍԷ ԻՆՍԱՆԻ ՈՒՆՍՈՐԻ

Էվլէլէի մէկալէմիգոտ Քիթապը Մուգատտէսի՝ Ալլահըն իշամընըն գայտը վէ իշամը՝ Ալլահըն ատէմէ սէօյլէմէսի վէ ատէմին օ սէօյլէնիլէնի անլայըպ գապղ էյլէմէսի տէյու թարիֆ էթմիշ իտիք: Փէյլամպէրլէր վէ բէսուլլար Ալլահտան գապուլ էթտիքլէրի պու իշամլարը գալէմէ ալըր իքէն պազը դարուրի հուտուտ իշինտէ պու գայտլարը իճրա էյլէմիշլէր տիր: Էզ ճիւմլէ, քէնտի մալլամաթլարը, լիսանլարը, թապի իքթիտարլարը, վէ սաիրէ, Քիթապ Ը Մուգատտէստէ կէօրիլէն պու հուտուտլարա ինսանի ունսուր տէնիլիր: Պունլարտան պիր գաշ տանէ զիքը հտէլիմ:

Մուսէս վէ Յեսուըն գալպինէ հազիգի միլլիյէթ հիսսինին սալահ վէ դուտսիյէթ իւզէրինէ միւլէսսէս օլմասը վէ Ալլահըն ախլազի շէրիաթընա թապի պուլունմասը թէլզին հտիլմիշ օլուպ անլէր Քէնան տիյարընը գապթ էթմէք կէրէք օլտըզլարընա էմին իտիլէր: Պու իլահի ունսուր իտի: Լաքին Ֆէթհ էթտիքլէրի էհալիլէրի քէօքիւնտէն դըրըպ քէսմէք ասըլարընըն հարպի ուսուլու օլտուղընտան պունը տա իճրա էթտիլէր: Պու սօնրաքի ինսանի ունսուր իտի: Սահիպ ի Մէզմուր կիւնահտան նէֆրէթ հտիպ, փաք պիր գալպ իլէ Ալլահա իթիմատ էթմէյէ տաիր իշամ գապուլ էթմիշ իտի: Լաքին քէնտիսի կիպի Ալլահա իթիմատ էթմէյէնլէր ալէյհինտէ տէ պէտտուա էթմէք օլ գաւանլըպ ասըլարըն թապի պիր մէսլէքի օլտու-

տուղունտան, Մէզմուրլարտա փէք տէրին մանէվի հիսսիյաթ գահիր օլուրքէն, օլ տար Ֆիքըրլի պէտտուալար տախի վար շըր: Պու պէտտուալար մէզմուրլարտաքի ինսանի ունսուր տըր: Պետրոս Քրիստոստան փէք էիւքսէք վէ վասի իշամլար ալմըշ իտի: Լաքին ինճիլի փութիքէսթլէրէ վազ էթմէյէ հազըր օլմամըլը իշին Ամալ 11ինճի պապտաքի տէրսի ալմասը լազըմ կէլտի: Ինսանի ունսուր իտի օ: Բէսուլլար ինճիլին ումում ճինս ի պէշէր իշին պիր միւլտէ օլտուղունա ինանմազլա պէրապէր Ամալ 15ինճի պապտաքի մէճլիստէ թաիֆէլէրին «Գանտան վէ պօղուլմուշտան սազընմալարընը» թէնպիհ էյլէտիլէր: Ինսանի ունսուր իտի պու: Պօղոս բէսուլ Քիլիսէլէրտէ իֆֆէթ վէ ինթիգամա բիայէթ օլունմասընը թալիմ հտէրքէն գարըլարըն քիլիստէ սիւքիլթ պուլունմալարընը վէ պաշարընը հօրթէրէք տուա էթմէլէրինի էմր հտիյօր: Պու սօն դըսմ օլ ասըրն թալիմ ու թէրպիյէ ուսուլունճա վէրիւմիշ պիր էմր օլտուղընտան ինսանի ունսուր իտի:

Շու հալտա՝ Քիթապ Ը Մուգատտէս հարֆ պէ հարֆ Ալլահըն իշամը տըր», տէմէքտէն իսէ, «Քիթապ Ը Մուգատտէստէքի ճիւմլէ իլհամ Ալլահըն քէլամը տըր» տէմէք տահա տօղրու տըր: Վէ տաիմա շու հազիգաթը տէրիսթըր հտէլիմ քի Ալլահըմըզ պիղէ մէքթուպ եահան Ալլահ տէյիլ, պիղէ սէօյլէյէն Ալլահ տըր, զիրա 0 պիղտէն ուզազ պիր եէրտէ սաքին օլուպ պիղիմլէ մէքթուպլա միւլազաթ էթմէզանճազ օ հիշ պիրիմիգոտէն ուզազ օլմայըպ, հէր պիրիմիզ «Անըն իլէ (Եանի Անտէ) Եաշար

ըզ, հարաքէթ էտէր իզ վէ մէվճուտ ըզ:» (Ամալ 17.27,28) Պիզէ պու գատար եագըն օլան Ալլահ՝ պիզի Ալլահ ատէմի մագամընտա քեամիլ վէ հէր էյի իշ իշին հազըրլամագ» իզըէ սէօյլէր, վէ անը տինլէյէնլէր քէնտի գապիլիլէթլէրինէ կէօրէ անը անլարլար, վէ անլարլարլարընա կէօրէ անը իֆատէ վէ իճրա էտէրլէր:

Իմտի Բիթապ ը Մուգատտէսի տօղրու անլամագլըղըմըզ իշին ագալի շու պիւր գաշ խուսուտա տիգագթ էթմէմիզ վաճիպ տիւր:

1: Միւթալէա էթտիյիմիզ գըթանըն սէօյլէնմէսինէ վէ եազըրլամսընա միւնասէպէթ վէրէն թարիիի վագըրլարը պիւր տէրէճէյէ գատար պիլմէմիզ լազըմ տըր: Մէս. Եսայի, Ամբակում, Մաղաքիա քիթապլարը եազըրլարընտա անը եագանլար նէ կիպի հալ ու քէյֆիլէթլէր իշինտէ եաշայօրլար խտի: Պօղոս ընտուլ Գաղատիալըլար, Կորնթոսլըլարա վէ սաիւր ըիսալէրի եագտըղընտա օլ քիլիսէլէրին տալիլի վէ խարիճի ահվալը նէ՞ խտի, վէ սաիւրէ:

2: Մուհարրիին գուլանտըղը լիսանըն թապիաթը նէ՞ տիւր: Օ թէշպիհ, թէմսիլ եա իսթիարէլէր գուլանըյօր իսէ օնլարը նէ՞ ըէտէն ալըլը տըր: Անըն մալիւմաթընն տաիւրէսի վէ հուտուտը նէ՞ խտի:

3: Միւթալէա էթտիյիմիզ գըթանըն իլահի ունսուրը, եանի իլհամըն ասլ թէպլիլ էթմէք իսթէտիյի նօզթա նէ՞ տիւր, պուընը պուլմագ կէրէյիլ: Պուընը պուլուր իսէք տիկէր գըսմլար պուընը իլէ թէնվիլի վէ թէֆսիւր օլուուուր: Մէս. Եսայիին իլհամ ճէվհէրի գուտսիյէթ տիւր:

Ամբակումընքի՝ խտարէի իլահիյէյի մուալէպէ էթմէյիպ ալլապի ֆարղլարըմըզտա սատըզ պուլոււմագ տըր: Ամովսընքի տինին թէմէլի մէրասիմ իճրասը տէյիլ տէ, սալահ վէ ատալէթ տիւր: Պօղոսընքի Բրիստոս իլէ էսըարէնկիլ ալագայա կիրէրէք անըն իլէ հայաթ միւպատէլէսի էթմէք հագիգի հայաթըն էսասը տըր. վէ սաիւրէ: Պու էսասի հագիգաթը պուլուր իսէք, պագիսի նիսպէթէն գօլայ օլուր:

4: Իլահի ունսուրըն մէհէք թաշը Բրիստոստա գահիր օլան իլհամ տըր: Տիկէրլէրի անըն իլէ մուգայէսէ էթմէք կէրէք տիւր: Ալլահըն ատէմլէր իլէ գօնուշմասընտա վէ անըն Բէլամ վէ իլհամաթընտա պիւր սիսթէմ վար տըր քի անըն մէրքէզի Յիսուս Բրիստոստա գահիր օլուուը տըր: Պինաէն ալէյհ Բրիստոստան էվվէլէի իլհամլար վէ Բրիստոստան սօն-

րաքի իլհամլար օլ մէհէք թաշընա վուրուլմալը տըրլար. օլ միյար իլէ անլէրին տէրէճէսի թային օլուուուր:

Իմտի Բիթապ ը Մուգատտէսի պու ճիհէթտէն միւթալէա էտէր իսէք, օ հարֆ պէ հարֆ միւլհէմ տիւր տէյու խտտիա էթմէք, եախօտ անըն հէր պիւր գըսմընը հարֆիյէն ալըպ հայաթա թաթալըզ էթմէյէ չալըշմագ, եախօտ անտէ ասըլար սօնրա քէշֆ էտիլէճէք ֆէննի մալիւմաթլար արամագ, եախօտ իլմին քէշֆիյաթընը Բիթապ ը Մուգատտէսին իֆատէլէրինէ թաթալըզ էթմէյէ չալըշմագ, եախօտ անըն թէշպիհ, թէմսիլ վէ իսթիարէլէրինէ էհէմմիլէթ վէրմէյէրէք անըն հէր գըսմընտան լուղէվի մանէալար չըզարմագ, վէ էմսալի մուամէլէլէր ապէս վէ մանասըզ պիւր հալ ու հէյէթ քէսպ էտէր:

Բիթապ ը Մուգատտէսի տօղրու միւթալէա էտէրսէք կէօրէճէյիլ քի անըն քէնտիսի իշին խտտիասը փէք սատէ վէ մագուլ տըր: Ալլահ Բէլամ օլուպ թաթէվինին իլէ պապընտան իթիպարէն ատէմէ սէօյլէյէն Ալլահ տըր. ատէմի էյի վէ իլահի ատէմ էթմէք իշին սէօյլէյէն Ալլահ տըր, անը տինլէյիպ սէօյլէտիյինի անլայանլար պու իշիթտիլէրինի տիկէրլէրէ էվվէլա լիսան իլէ սէօյլէտիլէր վէ սօնրա գըսմէն գալէմէ ալտըլար: Վէ Բիթապ ը Մուգատտէս պու իլհամլարըն գայտը վէ օ գուլուտաթըն մէհմուի տիւր:

Իմտի Բիթապ ը Մուգատտէսին հարֆընա էսիւր օլմայըպ ըուհուտա հուրրիյէթ պուլալըմ, վէ հարֆըն սէպէպիլնտէն ըուհուըն իհմալ էթմէյէլիմ:

Յ. Գ. Գ.

ԱՄԵՐԻԳԱ ՀԻԻՔԻԻՄԵԹԻ ՎԷ ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ

Կէչէն կիւն Պրն. Գարտաշեան վէ սօնրա՝ սապըզ Պէրլին սէֆիրի Մր. Ճէրարտ Հայրենիքտէ պիրէր պէնտ նէշը էյլէյիպ շու նօզթայը թէէթտ էյլէմէքտէ օլտուլար, շէօյլէքի Մր. Ուիլսըն ճէմիյէթ ի Ագվամըն թալսիյէսի իլգէրինէ էրմէնիսթանըն հագիգի հուտուտուըն թահտիտ էթմէք իզըէ պիւր խարիթա թէտալիք էթմիշ օլտուղու հալտա, էրմէնիլէրին խուսուտա էրմէնիսթան հիւքիւմէթինին պու

խարիթայա կէօրէ քէնտի հուտուտարընըն թա-
յին էտիւմէսինի կէրէք էվրօփա տէվլէթլէրին-
տէն վէ կէրէք Ամէրիգա հիւքիւմէթինտէն թա-
լէպ էյլէմէլէրի լազըմ կէտիւթինի վէ էյէր պու
իտտիալէրինտէ իսրար էտէճէք օլուրլարսա
պու թալէպլէրինէ ազալի Ամէրիգա հիւքիւ-
մէթինին սէմու իթիպար էտէճէլինի զանն է-
տէրլէր: Պու պահալարընտա միւմաիլէյհ է-
Փէնտիլէրին իսթիմալ էթտիլէրի մանթըզ մա-
զուլ կէօրիւնէպիլի իսէ տէ վազապարըն ըէ-
վիշի վէ էմր ի վազըլարըն մանթըզ փէք միւ-
սաիտ կէօրիւնէյհ: Պունա ալազատար օլան էն
մուհիւմ պիր վազըա Լոնտրատա Ամէրիգա
սէֆիրի Մր. Հուլթօնըն էվլէլ հաֆթա քէնտի
չէրէֆինէ ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան
վէրիլէն գիյաֆէթտէ իրատ էյլէտիյի պիր
նուլթտա պէյան էյլէտիյի էֆքեար տըր: Միւ-
շարիլէյհ ինկիլիզլէրէ, խուսուսա Յրանսըզա-
րա վէ ճիւմէ էվրօփա տէվլէթլէրինէ շունը
անլաթմազա չալըշտը քի, էվրօփա տէվլէթլէ-
րի շիմտիքի կիպի եէքտիկէրինէ մուխալիֆ սի-
յասի մէսլէլէր իթթիխազ էթմէքտէ տէվամ էյ
լէտիլէն պու գարմազարըն ահվալ արասընտա
Ամէրիգա հիւքիւմէթի վէ միլլէթի նէ մանէվի
նէ իլթիսատի սուրէթտէ իշլէրինէ պիր կէօնէ
մուլալէնէթտէ պուլունամալաճազլար տըր: Վէ
պու կէչէն հաֆթա գարֆընտա Մ. Ամէրիգա
հիւքիւմէթի Փրանսա հիւքիւմէթինէ խապէր
վէրմիշ տիր քի, Յրանսա քէնտինէ օլան հարպ
պօրճուըն թէտիյէյէ տաիր գաթի վէ մուլայէն
պիր թէչէպիլստէ պուլունամալազճա Յրան-
սանըն Ամէրիգատան շախալարտան պիլէ իսթիգ
րազ էթմէսի իմքեանսըզ օլաճազ տըր:

Ամէրիգա հիւքիւմէթի վէ միլլէթի էվրօփա
փօլիթիգասընա նազարէն շու ահվալ ը բուհի-
յէտէ պուլունտուգճա, Թիւրք, Քիւրտ, էրմէ-
նի, Պօլշէվիք, Յրանսըզ, ինկիլիզին գարմազա-
րըն տալալարըն իլէ տօլու օլան պիր մէմլէքէ-
թէ ալազատար օլան պիր մէսլէյէն էն ճիւզի օլ-
սուն պիր էհէմմիյէթ վէրէճէլինի նասըլ մէ-
մուլ էտէպիլիլ իլ: Արթըզ օ կիպի խալալարա
գուլազ վէրմէյիպ քէնտի ամէլի վէ եէվմի մէ-
սլէլէրիմիլլէ օղրաշսազ տահա էյի տէյիլ մի
տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Պիր ԳՈՒՐԹՈՒԼՈՒՇ

Պիր հարաքէթ ի արզ էսնասընտա վիրա-
նէլէր արասընտա հալա սաղ օլան պիր չօճուղու
գուրթարմազ իսթէտիլէրինտէ, չօճուգ եա-
նընտաքի թաշարըն ալթընը կէօսթէրէրէք,
«Պուրատա պիրատէրիմ վար օնու գուրթար-
մազ իսէնիզ պէն պուրատա գալըր անըն իլէ
էօլիւրիւմ», տէմիշ տիր: Եարտըմճըլար թէհ-
լիքէյի կէօրիւպ իպրամ էտէրլէր իսէ տէ չօ-
ճուգ ըէտտ էյլէր վէ հէր նէ գատար իւմիտ եօզ
իսէ տէ չօճուղըն իպրամընա տալանամալազ
չէվզ ու ղայրէթ իլէ թաշարըն գալտըրըլար
վէ աղըր եարալանմըն ամմա էօլմէմիշ օլան
պիրատէրինի գուրթարըլար: Իմտի էյ տօսթ-
լարըմ, էթրաֆըմըտա հէլաքընտան պի խա-
պէր քիմսէլէր եօգ մը տըր. կիւնահալարըն ի-
չինտէ պալըն եաթանլարըն գուրթարմազ ի-
չիւն սալ էտիյօ մը իլ. կիւնահտա էօլիւ Ղա-
զարոսլարըն թաշընը եուվարալամազա եարտըմ
էտիյօ մը իլ. պիլզ միւնէվլէր օլտոլգ մը,
սէմալի նուր իլէ, պօրճլուտա օլմամըզ մը,
նուրսուգ կէզէնլէրէ:

ՕՎՍԱՆՆԱ ԱԲԷԼԵԱՆ

Քէսապ

ԹէՔԵԱՄԻԻԼ ԳԱՎԼԻ ՄԱՀԲԷՄԷՏԷ

Մ. Ամէրիգանըն Թէնիսի էյալէթինտէ միւլ-
լէթ մէքթէպլէրինտէ թէքեամիւլ գալլինին (Է-
վիլիշըն) թալիմ էտիւմէսի ըէսմէն նէհի էտիւ-
միշ իտի: Պու հաֆթա մէքըլիւր էյալէթտէ պիր
մուլալիմ պու նիզամա մուղայյիւր օլարազ
սընֆտա էվօլիւշըն գալլընտան պահա էթմիշ
օլտուղու իչիւն տէրտէսթ էտիւմիշ վէ մուհա-
քէմէսի իճրա օլունաճազ տըր: Ամէրիգանըն էն
մէշհուր վաիլլէրինտէն ձէնինկ Պրայըն մէզ-
քիւր մուհաքէմէտէ մուլալիմ ալէյհինէ տալա-
տա պուլունաճազ տըր: Միւմաիլէյհին իտտի-
ասընճա մէմլէքէթտէ պուլունան 5000 իլմ մու-
ալլիմլէրինին թագրիպէն նըսֆը տինսիզ օլ-
տուղլարըն հալտա միլլէթ մէքթէպլէրինտէ պու
նէվ տինսիզ մուլալիմլէրին իրարէսինէ միւսա-
տտէ էտիւմէմէլի տիր: Պու մուհաքէմէ էյա-
լէթտէ թէսվիյէ էտիլտիքտէն սօնրա Սիւփրիմ

Գօրթա կէօթիւրիւլէճէք տիր: Մուալլիմի միւտաֆաա էտէն ալօգաթ իսէ «Պու գանուն Ամէրիգանըն Գանունը ի Էսասիսինէ մուսալիֆ օլտուղունտան վիլայէթին օ գանունը գօյմաղա հազգը եօգ տըր տէյու իտտիա էտէճէք: Զիրա պու հիւրրիյէթ ի էֆքեարը թահտիտ էթմէք տիր», տէյօր:

ՔԻՍԷՄԻՉՏԷՆ ԽԱՐՃԱՅՕՐԸԶ

Թիճարէթտէ «քիսէտէն խարճամագ» զիյան էթմէք տէմէք տիր: Պիր ումուր սահիպի հազըրտա օլանըն իւզէրինէ իլավէ էթմէյօր իսէ զարար էտիյօրըմ տիւշիւնիւր: Պիր թիւճարա՝ մատէմ քի զիյան եօգ օ տա քեար տըր տէյէմէք: Օ պիւր քի, քեար կէթիւրմէյէն ումուր էնճամ զիյան էտէր: Թիճարէթին նապղը քեար տըր: Քեար տուրուր իսէ թիճարէթտէ տուրուր: Զիսմանի ումուրըն զայէսի գազանճ տըր:

Ախլազի վէ տինի հայաթտա՝ էսասէն թիճարէթ րուհը վէ թարիզի իլէ քեար էթմէք եօգ տըր: Պիրիսինին քեարը օլպիրինին զիյանը տըր: Պիր ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գազանըպ քէնտի ճանըն զայ էտէպիւր: Եախօտ ճանընը գազանըպ պիւթիւն տիւնեայը զայ էտէպիւր: Լաքին տինի հայաթտա տախի քեար օլտուղընը պիւզ ֆարզ էտիյօրը: Թիճարէթտէ քեարը արատըղըմ զիպի՝ տինի հայաթտա հազիզի խայրըմըղ արամամըղ կէրէք տիր: Փագաթ իսթինթամ էթմէլի տէյիլ իւզ քի պիւզ քեար վէ գազանճ իչիւն Քրիսթիան օլմալը իւզ: Իշիմիլ րասթ կէլսին ատէմլէր հազգըմըղտա էյի տիւշիւնսիւն, պէլա վէ ֆէլաքէթտէն ազատ օլալըմ, մէսուտ վէ րահաթ եաշայալըմ, Ալլահ պիւզի ճէննէթէ ալսըն վէ կիւնահքեարլարըն ճէհէննէմտէ ազապընը սէյր էթտիրսին իչիւն տինէ թապի տէյիլ իւզ: Քեար վէ գազանճ սէվտասը իլէ Քրիստոսըն արտը սըրա կիթմէյօրը: Քրիսթիան հէր շէյի պրագըպ Անըն արտը սըրա կիթէր: Ամմա շու գալտարընա տա էմին իւզ քի Քրիստոսըն արտը սըրա կիթմէք հէմ քեարը վէ հէմ տէ խայրը տըր: Անա թապի օլմագ էն եիւքսէք խայրըմըղա խըզմէթ էթմէք տիր: Քրիստոսըն թարիզ վէ մէսլէքի շախսի էօմրիւմիւզտէ, ֆամիւնա ալագամըղտա, գօմշու իլէ օլան միւնասիպէթիմիզտէ, տիւքքեան-

տա, վէ Փապրիգատա, պաշգա ճինս վէ միւլէթլէր իլէ օլան միւլագաթըմըղտա էն խայրը վէ քեարը տըր: Պիւ Անըն մէսլէքինտէ եիւրիւտիւքճէ քեարտա իւզ: Օ թարիզտէն սափար իսէք քիսէմիզտէն խարճայօրը:

Մանէվի զիյանա պէտէլ քեար էտէր իսէֆ քիսէմիզտէն խարճայօրը: Պիր քէտի պիր կիւն եաղը պիր տէմիրի եալար իքէն՝ տէմիրին փասը տիւրինի եարալայըպ տիմաղընա գան տէյէր: Լաքին տիմաղընա լէզիւզ կէլէն՝ գանըն քէնտինտէն ազաղըղընը հիսս էթմէյէրէք իշթահ իլէ եալամաղա տէվամ էտէր: Լաքին քէտինին կէօնէնտիյի քէյֆ պահալըյա օթուրըր: Ազ սօնրա գանընը թէլէֆ էթտիքտէն մատա տիւրինտէ տէրին պիր եարա հասըլ օլուր: Քէտի քիսէսինտէն խարճատը: Խըրսըղը վէ եալանճըլըզ իլէ ատէմլէր փարա եափապիւրիւրէր, ամմա անըն արգասընտա հայաթի պիր զիյան էտիյօրլար: Ատէմ սէրվէթի արթտըրա պիւր լաքին օ սէրվէթին իչիւնտէ ճան աճըղընտան էօլէպիւր: Պօսըն կէօրմէտիյի եէրտէ իշի քէօթիւ եափըպ իշ սահիպինին եօղըղընտա պօշ օթուրապիւր իւզ, լաքին քիսէմիզտէն խարճայօրը: Հէր հանկը պիր իշտէ սիրէթ պօղուլըր, ախլազ տիւշէր, վէ մանէվի օնուրդամըղ գըրըլըր իսէ՝ կէլէն հէր քեար զիյան տըր: Քիսէմիզտէն խարճայօրը: Զէվզ ու սէֆա իլէ եաշամագ ճանըմըղա գաստ էթմէք տիր: Կիւնահ իլէ եափաղըմըղ քէյֆլէր քիսէմիզտէն կիտիյօր: Պուղզ էթմէք ատէմէ գանաաթ վէրիւր, զուրուրտա պիր նէվ խօշուտըլը վար, խօտպիւրիք վէ գէմմ էթմէքտէ պիր ճինս տօյմագըլը վար՝ լաքին օնա պէտէլ զայպ էթտիյիմիւզ մանէվի պէրէքէթլէրէ պէհա պիւշիլէմէք: Շէհէվէթին աթէլինտէ եանան, վէ սէրխօշըղըն քէյֆինի սիւրէն, վէ գումարապաղըղըն իւմիւտի իլէ սէրսէմ օլան ուլանտըղընտա ճան, ֆիքը վէ րուհընտան նէլէր սարֆ էյլէտիյինի պուլուր: Եագընլարտա՝ գէվզ ու սէֆա իլէ եաշայան պիր կէնճ Տր. Է. Փօստիքէ շէօյլէ եազմըլ տըր:— «Պիր գաշ սաաթտա կէշիրտիյիմ գէվզ ու սէֆայա պէտէլ պին դաթ զիյան էյլէտիմ:» Ամրակուլ փէյլամպէր հազգ իւզրէ տէմիշ տիր, «Քէնտի ճանըն ալէյինտէ կիւնահ իլէտիւն»: Կիւնահըն քէյֆի ճէպտէն խարճանըյօր: Շէյթան ատէմլէրէ եէտիրիւզ իչիրիւր, վէ «մալըն կիպի եէ» տէր: «Կուտ քայմ» կէօնէնէնլէր էնճամ «Պէտ քայմ» պուլմուշ տըրլար:

Խտէլըմըղա տօղրու պէօյիւմէյօր, վէ էն

չօգլարըն զանն էյլէտիյի կիպի Փաիտէյի մու-
ճիպ օլմայըպ իսթիյարա մահպա պիր զահմէթ
սէպէպի օլուր, չիւն իւմիւմէն զայրի միւնթա-
զամ չըգարագ պիրպիրլէրինէ թէմաս էթմէ-
յիպ պաղըլարը տա գարչը տիշ էթլէրինէ տօ-
գունարագ չիյնէմէյէ մանի օլուրլար:

Պու գապիլտէն տիշ չըգմասընա 36 սէնէ
զարփընտա պիր թանէ թէսատիւֆ էյլէտիք:
Այնթապը Մահսէրէճեան Մի. Յակորճան ամ-
մի իսմինտէ պիր իսթիյար իտի, քի աղզընըն
գալըպընը չըգարմամա միւսասատէ էթմէտիյի
կիպի «Նազարտան» գօրգտըղը իշիւն էվլատլա-
րընա պիլէ գըսգանըպ կէօսթէրմէզ իմիշ:

2. Եիւմիլիֆ տիշի, եախօտ աղըլ տիշի,
պաղէն տէ պալիղ տիշի: 28 տիշլէրտէն սօնրա
զահիր օլտըղը իշիւն պու իսմի ալմըլ տըր. 14-
15 սիննինտէ գալի իւլ պիւնեէ չօճուգլարտա
փէք նատիր կէօրիւմիւլ իսէտէ էքսէրիյէ 16-
25 սըրալարընտա արգալարտան չըգմաղա
պաշլար. չօգլար պուշլար սէպէպիյլէ նէ գա-
տար զահմէթ չէքտիլէրինի պիլիւրլէր: Պու
տիշլէր տախի իսթիյար օլարագ սիննի պիւ-
լուղտէ չըգմայըպ 30-40 սուլարընտա տախի
զահիր օլուրլար: Այնթապտա սիւվարի, ժան-
տարմասը Բէրէմ չալուշ սիննի 70ի միւթէճա-
վըղ իքէն աշաղը չէնէտէ իքի ատէտ 20լիք տիշ-
լէրի չըգարմասըլլէ սէնէլէրտէն պէրու րահաթ
գուլլանմագտա իտիյի սէնաի պիր թագըմը
գուլլանմագ օլուպ եէնիլէթմէյէ մէճպուր օլ-
տու: Չօգլարըն «Փիլան իսթիյար գուղու տի-
շի չըգարտը» տէմէլէրի չօգճա պու կիպի տիշ-
լէրին «գուղու տիշի» զանն էթմէլէրինտէն նէ-
չէթ էտիյօր:

3. Տօղուշտա թէքմիլ եա գըսմէն տիշլի
տօղան չօճուգլար իշիտիլմիշ տիւր, ամմա պիւ-
թիւն էօմրիւնտէ ասլա տիշ չըգարմամըլ քիմ-
սէլէր փէք նատիր կէօրիւլիւր. Մարաշլըլար
Տիշսիղ Օհաննէս նամ քիմսէյի տէրխաթը է-
տէրլէր. պու ատէմ 30-40 սիննինէ գատար աս-
լա տիշ չըգարմատը, վէ էօլէնէ գատար տա
թապիաթըն պու հէտիյէսինտէն մահրոււմ կիթ-
տի:

Բէզա, Այնթապտա Շիրիքճեան Գրիգորու
պէպէք հալընտան 20-22 սիննինէ գատար պիլի-
րիմ. պու տախի ասլա տիշ չըգարմատը: Բէն-
տիննի վէ Փամիլեասընըն արգուլարը մուճիպ
17 սիննինտէ իքէն քէնտինէ պիր սէնաի թագըմ
եափտըմ. չօգ կիւզէլ գուլլանտը. աղըղ զայրի
թապիի օլուպ տամագլարտա սէնաի տիշլէրի

տուրտուրաճագ եէր օլմատըղը իշիւն, իքի թա-
րաֆըլ պիր չիֆթ ալթուն Փէնէր եալար վա-
սըթասըլլէ եափըլըպ էօլէնէ գատար գուլլան-
տը:

Գ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Հալէպ

ԻԼԱՃԼԱՐԸՆ ԹԷԻՍԻՐԱԹԸ

Ավամ ը նաս մուալէճաթըն թէէսիրի հագ-
գընտա պաղէն խալալաթա գափըլըպ անլէրին
միւճիղէ իճրա էտիճի խասայիսինտէն պահս է-
տէր, պաղէն իսէ անլէրին Փաիտէտէն խալի օլ-
տուղընը իսրար էտէր:

Իֆրաթա կէօթիւրիւլէն իշպու հէր իքի
թասալվուրլար տախի եանկըլ տըրլար:

Ձէման ը գատիմտէն հալ ը հաղըրա գա-
տար պաղըլ քիմսէլէր ուճուգ մատէնիյաթը ալ-
թունա թահվիլ էթմէք սէվտասընա տիւշմիւլ
օլան էլէքմիսթլէր կիպի, պիւճիւմլէ էմրաղըն
չիֆասընա գապիլ պէօյիւք իւլաճըն (Սքէրիլի-
գանա Մալկա) քէչֆինէ սայ էթմիշլէր իսէ տէ
էլան մուվաֆֆագ օլամամըլլար: Եինէտէ հալ
ը հաղըրտա իսթիմալտա պուլունան էտվիյէ-
տէն չօգլարընըն թաթպիղինէ մէյտան վար
տըր:

Ագտէմճէ Փէնն ի թէտալի սէր լէվհալը
պէնտիմիղտէ թապիպին վաղիֆէսիննի պաղէն
չիֆա, չօգ տէֆա մուալէնէթ վէ թէսըին, վէ
լաքին տախիմա թէսէլլիտէն իպարէթ օլտուղընը
գայտ էթմիշ իտիք: Իւլաճլարըն թէէսիրաթընը
թախի այնի մըգեասա թաթպիղէն միւթալաա
էտէպիլիւրիղ:

Տօղրու տըր քի էճտատըմըգտան թէվէր-
րիւս էյլէտիյիմիղ խալի իւլաճլարըն Փէնն ի
ճէտիտ թէճրիպէլէրի նէթիճէսի օլարագ Փաի-
տէտէն խալի օլտուղը թէպէյիլէն էյլէմիշ տիւր:
Վէ գաթէն պու կիպիլէր թըպպ քիթապլարըն-
տան չըգարըմըլ տըր: Պինաէն ալէյս իշպու
պէնտիմիղտէ թէճրիպէ իլէ Փաալիյէթ վէ թէ-
էսիրի մալիւմ օլան էճգա հաղզընտա մուլիթա-
սարէն պէյանը Փիքը էտէլիմ:

Պու կիպի էտվիյէյի միւլէֆի, մուալին,
միւսէքքին վէ միւթէսէլլի սընֆլարա թագսիմ
էտէր իսէք տահա ամէլի օլմուշ օլուրըլ:

1.— Միւլէֆի էտվիյէ:— Մաթթէէսսիւֆ
պէյանա մէճպուրըլ քի միւլէֆի էտվիյէ, եանի

սողորուտան իլլէթի իմհա էտէճէք իլաճլարնն առէտի փէք ազ տըր: Մամաֆիյհ, Սօլֆաթօնն Մալարեայա, Սալվարսաննն վէ ճիվա միւրէքքէպաթննն՝ ֆինէկիյէ, Նէօսալվարսաննն՝ Հիւմայը բաճիյէ, Տիֆթէրեա Սէրօմընն՝ Գուռչ Պօղան իլլէթինէ, Ինսուլինին՝ Շէքէր իլլէթինէ, Սէրօմըն՝ Գըղըլ Հիւմայա, Բատիումըն՝ պազը նէվ Քէնսըրա, Քիւքիւրթիւն՝ ուլուգա, Բօնթիկէն Շուասըննն Քէլէ վէ սաիր էմրազը ճիւլիյէյէ վէ սաիրէ, սողորուտան թէէսիր էտիպ միւշֆի եանի սաղալտըճը պիր ֆաալիյէթտէ պուլունտըղլարընը ինքեար էտէմէյիզ: Շիւպհէսիզ՝ պու աարըն նիհայէթիէնէ գատար եաշամազ պախթընա նաիլ օլանլար տիկէր միւշֆի էտվիյէնին քէշֆինէ վէ իսթիմալընա շահիտ օլաճաղլար:

2:—Մուսվին էտվիյէ: Էմրազըն ճիւմլէսի իլլա միքրոպլար էսէրի տէյիլ տիրէր: Պիր չօզ իլլէթլէր աշընմա, էսքիմէ վէ իփրանմա էսէրի օլտուղլարընտան անլէրէ թէմամէն չիֆա վէրմէք նազապիլ իսէ տէ պու կիպի իլլէթլէրտէն միւղթարըպ ազաննն իմտատընա մուսվին էտվիյէ իլէ չալըճադ պիր թապիպին Իքինճի վազիֆէսի տիր:

Տիճիթալիսին՝ եօրուլմուշ վէ ղէյրի մուշթաղամ պիր սուրէթտէ նէպզան էտէն գալպէ, փէփսինին՝ թուզը բուհըննն՝ վէ աճը քէօք խիւլասալարըննն՝ իշէ պօյթթ էթմիշ օլան միտէյէ, միւսհիլաթըն՝ թէնպէլլէշմիշ պաղըրսաղլարա, Տէմիր վէ Արսէնիք միւրէքքէպաթըննն՝ Գան խասթալըղլարընա օլան մուսվէնէթինի քիմ թաստիզ էթմէք:

3:— Միւսէքքին էտվիյէ: Մարազըն փէնչէսի ալթընտա ինիլէյէն խասթաննն նազապիլ ի թէհամմիւլ աղըրլարընը թախֆիֆ ու թէսքին էթմէք վէ նիշէ տէֆա աճը էօլիմիւլ պիլէ թէհամմիւլ օլունաճադ պիր ուսուլտա գարշըլամազ թապիպին տիկէր պիր վազիֆէսի տիր:

Հէր քիմ նէ տէր իսէ տէսին, Մօրֆին էլան ահ ու էնինի թէսքինէ, Ատրէնալին վէ Աթրօփին թըզ նէֆէսլիյէ, Քօքէյն, Քլօրօֆօրմ վէ իթհըր ամէլիյաթլար իշիւն Հիսսի քէօրէյթմէյէ, Վէրօնալ վէ Պրօմայտլար ուլգու իշիւն հասրէթ չէքէնլէրէ պի հազգին իսթիմալ օլունմազտա տըրլար:

4:—Միւթէսէլի էտվիյէ: Պազը քիմնէլէրին զաննընա կէօրէ ալթըպապ պիր իլաճ վէրմէք խաթըր իշիւն հէր հալ րէնկիլ գօղուլու պիր չէյ վէրիլէրէ: Հալը հազրըր ալթըպապ պու ու-

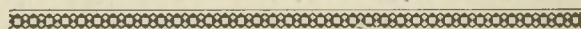
սուլա չօգտան վէտա էթմիշլէր: Պու կիւն ասլէն խասթա օլմայըպտա քէնտիլէրինի խասթամիզաճ կէօզէտէն քիմնէլէրէ, անլէրին հասլէթի բուհիյէսինէ թէէսիր իշիւն իլաճ վէրէն սօգթօրլար փէք ազ տըրլար: Պու կիպիլէրէ էյիճէ թէտգիզ ու թէշիստէն սօնրա հիշ պիր իլլէթլէրի օլմատըղլարընը սէօյլէյիպ թէպապէթին չէրէֆինի եիւքսէք թուլթմալը տըր: Բէնկարէնկ սուլար իլէ անլէրի օյալամազտան իսէ անլէրէ հազիգաթը պէյան էթմէլի տիր: Էքմէք խամուրընտան հապլէր վէ պօյանմըլ փունար սուլունտան չիշէլէրին աարը կէշմիշ տիր:

Իմտի նէթիճէ օլարազ իլալէ էտէլիմ: Թէշիսի մարազտան սօնրա հալը հազըր աթըպաննն գապուլ էյլէտիյի էտվիյէտէն եէրինէ կէօրէ իսթիմալընա հիւսն ի րիգա կէօթէրէլիմ: Պու վասըթա իլէ հէմ նէֆսիմիզէ վէ հէմ տէ էօմրլէրինի իմէ վազֆ էթմիշ օլան ուսթատլարա մուսվէնէթտէ պուլունմըլ օլունըլ:

Միւշֆի, մուսվին վէ միւսէքքին իլաճլար փլէլ էպէտ իսթիմալտան սազըթ օլմայաճադ տըրլար:

ՏՕԳԹ. Ա. Ս. ԱԲԷԼԵԱՆ

Պօսթըն.

ՄԻԻԹԷՆԷՎԿԻ

ՆԱՐԱՏԱՆԸՆ ՓԵՅՂԱՄԸ

Գ.

Փատիշաճ տիւլիւն ալայը իշիւն տէրհալ թէտարիք էմր էթտի: Բէֆադաթ իշիւն էն միւթէպէր Պրահմանլարը, վէ խըտմէթիլէր իլէ խալայըղլարը ինթիխապ էյլէտի: Ղանի ճիհազը տէվլէրէ եիւքլէտիլէր: Ալայըն մուհաֆազասընա պիր պէօլիւք ապէր թային օլունմուշ իտի: Մութանթան շահանէ արապատա վալիտէյինին օրթասընտա սուլթանի կէլին օթուլմուշ իտի: Նազէնին վիւճուտու գիզըյմէթ պիւրիւմճէքլէրէ սարըլմըլ վէ օմըղլարընտան աշաղը տէօքիւլէն զիլիֆլէրի հուրի սիմասընա վէ եըլտըզ կիպի փարլայան կէօզլէրինէ պիր գաթ տահա շիվէ գամմ էթմէքտէ իտիլէր: Նամանէնտ հիւսնիւնիւ հէր սէյր էյլէյէն հայրէթ վէ թէաճճիւլ իլէ մէմուլ օլա-

րազ «Պու իրահար պախչիչի տիր, սէմա անը մուհաֆազա էյլէյէ» տէյու նիտա էտէրլէր իտի: Շահանէ ալայըն միւրուր էթտիյի հէր չէհրտէ վէ դասապատա էհալի սիւրիւ սիւրիւ պիրիքմիչ, մուֆարազաթ էյլէյէն սուլթանա սոն իհթիրամաթ արզ էտիյորլար իտի:

Նիհայէթ իսթիյար դամտիտէ Տիւմաթ-սէնա փատիշահըն ինդիփայա չէքիտիյի Մէտիա օրմանընա վասլ օլտուլար: Ուզազտան Տիւմաթսէնայը կէօրէպիլիյօր իտիլէր. պիր ճէսիմ Սալա աղաճը կէօլկէսինտէ, եուճազ չիմէն իւզէրինտէ իսթիրահաթ էթմէքտէ իտի:

Ասվափաթի արապայը տուրտուրուպ՝ վիւսուլլարընը պիր միւնզէվի վասիթասըլէ Տիւմաթսէնայա պիլտիրտի: Սոնրա սնա եազ-լաշըպ՝ չէօյլէճէ խիթապ էյլէտի. «Սէլամ սա-նա, է'յ նէճիպ փատիշահ. պիրատէրանէ սէնին էլլէրինի սըգարըմ: Գըզըմ Սավիթրի աչգընը սէնին օղլունա պախչ էթմիչ տիր. մէրգումէյի սնա թէսլիմ էթմէք իչիւն կէլտիմ: Անը սէնին քէրիմէն մազամընտա գապուլ էտիպ, մուհապպէթինի սնա պաղլա, լայըզ պուլսաճազ-սըն:»

Տիւմաթսէնա գալպի ճօշաճազ պիր ատըմ իլէրի եէօրիւտիւ. «Նէ՞ իչիտիյօրըմ» տէտի, «սահիբ՝ մի տիր քի իլահար հիւսն ի թէվէճ-ճիւհլէրինի թէքրար պէնիմ խանէմ իւզէրինէ չէ վիրիպ, մուհիպպ օղլումուն ալիճէնապըզընա պէտէլ պիր միւքեաֆաթ հազըրլամըլլար: Աս-լա մըրըլտանմայարազ պէնիմ իլէ պէրապէր մէնֆանըն պէտպախթըզընա բազի օլտու: Ան-ճազ վալիտէյն մուհապպէթի իլէ ըսընմազտա օլան սէֆասըզ էօմրիւ իւզէրինէ սէնին գըզընա տօղրու ուլանմըլ օլան իլք աչգը պիրիճիք պիր չէմա չէօլէսի միսիլլիւ իտի: Լաքին պու սէ-մավի նուրու տօնուզ պիր փէրտէ էօրթմէքտէ իտի. աճէպա փէտէրի թախթսըզ, պախթսըզ պիր վէլի ի ահտա գըզընը վէրմէյէ բաղը օլա-ճա՞ գ՝ մը: «է'յ ալիճէնապ Ասվափաթի, ուզաթ-տըզըն եէտ ի հապիպի մէսէրրէթլէ սըգարըմ վէ էթտիյին գարար իչիւն սանա իլէլէպէտ միննէթտար գալսաճաղըմ: Թարաֆէյն էվլատը-մըզա վէ անլէրին պախթընա մուհապպէթ հիս-սի պիրի գալի սուրէթտէ պիրլէչտիրիյօր. Ալ-լահ տաիմ էյլէյէ: Լաքին պիր նօգթատան տօ-լայը թէրէտտիւտտէ իմ. սէրայ ը հիւմայուն հայաթընա ալըլմըլ օլան գըզըն պու միւնզէվի-լէր օրմանընտա չէքէճէյի մահրումիյէթլէ թէ-համմիւլ էտէպիլէճէ՞ք մի տիր:»

Ասվափաթի պունա ճէվապէն «Օ չիւպէն պի էսաս տըր» տէտի, «վալիտէյն մուհապպէ-թի սէնին օղլուն իչիւն պու օրմանը խօշ պիր մէսքէն գըլտըզը կիպի, գէվճինէ տօղրու հիսս էյլէտիյի աչգ տախի Սավիթրիյէ. պու եէնի հա-յաթըն ճիւմլէ նօգսանյարընը ունուլթտըրաճազ տըր: Մուտազգիք պիր Փիքը իլէ սէրվէթէ գարըլ մահրումիյէթլէ, սէրայա գարըլ Մէտիա օրմանընտաքի գուլիպէյի թարթըլտըրտը: Միւնզէվիլէր եուրտունտա գէվճինին հայաթը-նը թէգեին վէ անըն եիւքլէրինի թախթիք էտէ-պիլմէք միւթալէասը նիյէթինէ պիր գաթ տա-հա թազվիյէթ վէրտի: Իմտի Սավիթրինին գատիմ մէվգիլինի ապա հիսապա ալմա, անը պիլա թէրէտտիւտ գըզըն եէրինէ գապուլ էյ-լէ:»

Պու սէօլլէր իւզէրինէ Տիւմաթսէնանըն ամա կէօլլէրինտէն պուրուլմուլ եանաղլարը-նա վէ գար կիպի պէյազ սազալընա տօղրու մէ-սէրրէթ եաշլարը ազմայա պաշլատը վէ տօնուզ սէտա իլէ «Ձէվճէմի չաղըրըն» տէտի, «կէլսին մէսէրրէթիմէ օ տախի հիսսէտար օլտուն. օղ-լումու պուրայա կէթրին, սաստէթինի պէ-նիմ եէտիմտէն ախգ էյլէսին: Վէ, սէն, գըզըմ Սավիթրի,» տէտի աղլայարազ, «պաղուլարը-մա կէլ վէ էլինի պանա ուզաթ քի օղլումուն էլլէրինէ գալուլտուրայըմ:»

Վալիտէ սուլթան վէ օղլու գօշուպ կէլտի-լէր: Սաթիալան, աչգ հիսսիյաթը իլէ մէմուլ, սէճտէ էյլէրճէսինէ արգուլատըզը Սավիթրիյի կէօքսիւնէ սարարազ, եավաճա գուլաղլարը-նա «Սէնին աչգըն թարիք օլունմազ սուրէթտէ պէնի մէսուտ գըլտը» տէմէքտէ իտի: Սավիթ-րի իսէ ճէվապ վէրմէյէ վայը ը մուգթէտիր, մէսէրրէթինտէն կէօլլէրի տօլուգմազտա իտի: Ասվափաթի պաշ Պրահմանը չաղըրտը վէ անըն պէրէքէթ տուասը իլէ նիքեահ գըլըլմըլ օլտու:

Սաֆիճէ պիր տիւլիւն զիյաֆէթինտէն սօնրա Ասվափաթի վէտալաշըպ՝ փայթախթը-նա ալտէթ էյլէտի: Իքի առէմ պախթիյար էյ-լէտիյինին թաթըլ հիսսիյաթընը պէրապէր կէօթիւրմէքտէ իտի:

Փէտէրինին մուֆարազաթընտան սօնրա Սավիթրի սուլթանի կէլին էլպիսէսինի վէ միւ-ճէվհէրաթընը սօյունուպ, միւնզէվիլէր կիպի սաֆի քէթէնտէն պիր էլպիսէ կէլինտի: Իչի արթըզ ումուր ը պէյթիյէտէ միւտէպպիրանէ չալըլմազ օլուպ հալիմ, նէգաքէթլի միւքեալէ-մէսի վէ րիյասըզ թապիաթը աղ վազըթ գար-

Փրնտա անը ճիւղէսինէ ըսպթ էյլէտի :

Պու սուրէթտէ Հաֆթալար վէ ալլար սիւ-
րաթլա կէշտիլէր : Սաթիաւանըն էօլիւմիւ միւ-
սամմէմ օլան կիւն , օլ տէհէթլի կիւն կիթտիւ-
ճէ եազլաշըյօր իտի : Նարատանըն վէխիմ պէ-
յանաթընը տէր խաթր էթտիքճէ Սաւիթրիին
տէրունի միւզթարիպ օլուր իտի : Միւրուր էյ-
լէյնէ հէր պիւր տազիգէ գէվճիինն մէզարըն քէ-
նարընա սիւրիւքլէմէքտէ իտիյինի խալալ էթ-
տիքճէ՝ գալպի փարէլէնիւր վէ սիմասընը գա-
սավէթ պիւրիւր իտի : Զէվճիինն քէնտի հազ-
գընտա օլան փէյղամտան աւլա խապէրի եօզ
իտի վէ Սաւիթրի չէքտիյի իզթիւրապը հիսս
էթտիւմէմէյէ հէր նէ գատար ճէհտ էթսէ տէ ,
պազէն քէնտինի գապթ էտէմէյիպ աղլամաղա
պաշլատըղընտա՝ շիւպհէ ույանտըրըր իտի :
Լաքին տէրհալ քէնտինի թօփլալըպ՝ գէվճիինն
սիւալընա պիւր թէպէսսիւմ վէ պիւր էօփիւշ իլէ
ճէվապ վէրիւր , մէսէլէյի գափատըր իտի :

Նարատանըն վէրտիյի մէշոււմ խապէրին
կիւնիւնտէն պէրու 361 կիւն կէշմիշ իտի : Սա-
ւիթրի , «Սաատէթիմին խիթամ պուլմասընա
անճազ տէօրթ կիւն գալտը տէյու Ֆիղան էտի-
յօր իտի : Պիւրտէն պիւրէ ալաղա գալըրպ , «Նէ՞
տէմէք օլտուն ,» «Իլահարը թէվպէքեարըր
իլէ պարըշտըրամ՞գմը իմ» տէյիւ տիւշիւն-
տիւ : «Իւշ կիւն պէր տէվամ տուա էթմէյէ ,
օրուճ թուլթալա վէ իլահար ըազի օլանա գա-
տար նէ օթուրմալա , նէ տէ ույուլմալա գարար
վէրտի :

ՓՐՕԹ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ԷՐՄԵՆԻ ՄԻԻԹԵՖԵՔԻՐԻԼԵՐԻ ԱՅԱՇՏԱ

Մահպալա Էօմրիւ

Դ.

Արամըղտա Տօգթ. Տաղաւարեան , Զար-
գարեան , Ակնունի , Զէօկիւրեան կիպի պէօյիւ-
ք Ֆիւրլէր վար իտի , լաքին 70 եաշընտա իխթի-
յար պիւր Փազիւր , ալնընըն թէրի իլէ եաշայան
սանաաթքեար վէ էլինէ քիթապ ալմալան քիմ-
սէլէր տէ վար իտի : Մուրատ , Սմրատ Բիւրատ ,
Ճիհանկիւրեան Խաթակ կիպի յեղափոխական-
լար վար իտի , լաքին պիւթիւն էօմրիւնտէ պու
կիպի հարաքէթէ գարըն հիսս էթմիւ , իշլէմիւ
սէօյլէմիւ առտէմլէր տէ վար իտի : Նէ էօլիւ ,
նէ միյար նէ խասսիյէթ իլէ կէթիւրիտիւք , քիմ-
սէ թային էտէմէյօր իտի : Տիւշիւնիւր թաշը-
նըր Շահրիկեանըն տէտիյինէ կէլիւր իտի , «Ա-

նիմաստի մէքէն իմաստ կը փնտռէք» : Ֆիւրի-
միգի գուլմ իլէ , մէրհամէթսիլիւք իլէ , հազգ-
սըզլըք իլէ թէատտի իլէ պարըշտըրա պիլիյօր
իտիւք լաքին մանասըզլըք , պիւր տիւրիւ Ֆիւ-
րիմիգէ սըղմալօր տի :

Պիւր ճիհէթ Ֆիւրիմի էն գիյատէ իշղալ էյ-
լէտի : Պուրատա պուլուան նուուունէլէրտէն
հիսապ էտէրէք միլլէթին պիւթիւն էֆրատը
պէօյլէճէ տէրտէսթ օլունմուշ օլմասը լազըմ
իտի : Պուրալա կէթիւրիմիւ պիւր գաշ տօգթօր-
տան պազիլէրի նէ՞ ճիհէթլէ Փարզլը իտիլէր :
Պու մուհարրիլէր , պու կուսակցաւանլար ,
գործիշլէր պու թիւճճարլար կէթիւրիտի իսէ ,
պազիլէրի նի՞ճէ խթիսնա էտիլէպիլիւր իտի :
Պունը տիւշիւնտիւքճէ էյվահ պու գաստ պիւ-
թիւն միլլէթէ տիւր , գարարընա կէլիւր իտիմ վէ
կէրիտէ թանըտըղըմ ճիւմլէ տօսթ վէ սէվկիւ-
լիւլէրիմի ճիւմլէ էրմէնիլէրի տիւշիւնիւր ի-
տիմ :

15 կիւն խարիճ իլէ ալազատան քէսիւմիւ
իտիւք . մէքթուպ եազմադ եա ալմադ , զազէթա
կէօրմէք միւմքինսիլ իտի : Օն պէշ կիւն խի-
թամընտա եազըպ ճէվապ ալմալա պաշլատըր
վէ շու գատար անլալա պիլտիւք քի Սթանպուլտա
պիլտէն սօնրա թէվֆիլ օլանլար եօզ տըր Փա-
գաթ Գօնեա թարաֆընտան Ֆրօֆ . Հայկազեան
վէ Տօգթ . Տէր Ստեփանեան կիպի պիւր չօգլա-
րընը Սուլթանիյէ տէնիլէն , պիւր մահալա սիւր-
կիւն էյլէմիւլէր :

Պու ճիւմլէ իլէ մահպէս էօմրիւնիւն էյլէն-
ճէլի թարաֆլարը տա վար իտի : Տէրհալ պէշէր
քիշի պէօլիւքլէրէ թազսիմ օլունտուք . պիւրի-
միլ օճազ եազմադ , պիւրի փիշիւրմէք , պիւրի
սօֆրաճըլըք , օլ պիւրի գապ եըյգամադ վազի-
ֆէլէրինի իւզէրիմիլէ ալըպ հէր քէս տաիլէ-
միլտէ թէրազըր էտիյօր իտիւք : Սապահլալըն
պիւր քիմսէ պիւր իքի ասքէր մուհաֆաղասը ալ-
թընտա չարըլալ էնէր վէ հէր պէօլիւլիւն սը-
փարըշընը ալըպ համմալլար իլէ ալտէթ էտէր
իտիւք : Պու վազիֆէ , Գաիմաղամ թարաֆըն-
տան պանա վէ Նէրսէս Զաքարեանա էհալէ է-
տիլտի : Միհրդատ Հայկազն իլէ պիւր իանէ գօ-
սիյօնը թէշքիլ էյլէտիւք քի պէն արգատաշլար-
տան փարա թօփլար իտիմ , Հայկազն կիզլիճէ
միւհթաճլարա վէրիւր իտի , պիւր պիւրիմիլին
իշինտէն պիլէ խապէրտար տէյիւ իտիւք :

Պիւր կիւն գօլուլըն պիւր քէօշէսինտէ էսքի
էլպիսէլէր կիյինմիւ կէօզլէրի խասթալըքլը
պիւր արգատաշ կէօզլիւմէ իլիշտի : Եանընա կի-

տիպ իսմինի սօրտըմ: «Արթին», ճէվապ վէր-տի. «Սիդի նէ՞ իչիւն կէթիրտիւէր», սուալըմա «Պէն նէ պիլէյիմ թութուտար կէթիրտիւէր» ճէվապընը վէրտի: «Նէ իչ եափարսըն», տէ-տիմ. «Սօգալարտան քէօփէք թօփլարըմ, քէօ-փէյի եազալայըպ պօյնունա իփ թագար էօլ-տիւրիւր իմ վէ գուլրուղունու քէսիպ պէլէտի-յէյէ կէօթիւրիւր գուլրուղ պաշընա 60 փարա ալըրըմ» տէտի վէ իլավէթէն «Պէնիմ մէտար քէ-թէայյուլըմ Սթանպօլ քէօփէքլէրի տիւր», ճէ-վապ վէրտի: Իշթէ աճայըպ պիւր մանասըլըգ տահա... քէօփէք էօլտիւրիւճիւ, Մէպոււս, չաիր միւլէլիֆ, էտիպ... Պու վագսա առէթա շէրէֆիմիլէ տօղունտու, օ վագթա գատար քէնտիմիլէ էհէմմիյէթ վէրիպ, միւթէֆէքբիւ-լէր, գլաղուղար, Փիլան սիւսիւ վէրիյօր ի-տիւր: Աման հիչ տէյիլ շու քէօփէքճիլի տէֆ է-տէլիմ տիւչիւնտիւմ վէ էլիմէ պիւր քեաղըտ ա-լըպ «Տախիլիյէ նագարէթի ճէլիլէսինէ» տէյիւ պիւր թէլէկրաֆ եազտըմ, վէ «Պէնտէլէրի սօ-գալարտան քէօփէք թութուպ պօղարազ գուլ-րուղ պաշընա 60 փարա գազանըր իտիմ» տէյիւ մէսէլէյի հիքեայէ էյլէտիմ. թէլէկրաֆ կիթտի վէ իւչ կիւն սօնրա Արթին խէլաս օլուպ կիթ-տի: Տիգրան աղա իսմինտէ պիւրի վար իտի, ճէ-պինտէ պիւր գաչ քեաղըտ լիւրասը օլտուղընտան չալտըմասըն տէյիւ կիճէ սապահլարա գատար ուլանը օթուրաճագ գատար պիչարէ ազըլը իտի: Սուալ էթտիւր «Պէն չըպլագճը իմ» ճէ-վապ վէրտի. «Չըպլագճը նէ՞ տիւր» տէտիլի-միլտէ անլաթտը քի գուլումճը չարըսընտա չըպլագ էլմաս թաչ սիմասարը իմիւ: Չալալը-նըն պիւր տիւրիւ օլան վուղուլաթ ազըլ էրմէ-յօր իտի: Գէոլը Մեսրոպը տէրտէսթ էթմէյէ էվինէ կիթտիլէրինտէ քէնտիսի էվտէ օլմա-տըղընտան գայն փէտէրի 68 եաշընտա Փիլիպ-պոս աղա գափուլա կէլմիչ փօլիպլէր օնու կէ-թիրմիլէր իտի: Իսթիյար աղընտա տիւլէրի եօզ, պիչարէյի տէ պէրապէր գաթլ էթտիլէր: Հայկ Թիրեադեան իսմինտէ պիւր պազգալ աղ-լընա գաթիլիւր կէլմիչ, օմուղընտա պիւր եօրդան իլէ օթուրըր իտի. Մէյէր 1896տա պանդայա կիրէնլէրտէն Հրաշըն իսմի Հայկ Թիրեադեան իմիւ վէ պուճու տա տէրտէսթ էթմիլէր: Ասըլ Հայկ Չանկըրըյա կէօթիւրիւմիւ: Պու հալի Հրաչ անլայըպ Չանկըրըտան թէլէկրաֆ էյլէ-միւլ քի ասըլ արանըլան քէնտիսի տիւր վէ Այաշ-տաքի սուչսուղ տըր. պուճու ազատ էտիպ Հրաշը Այաշա կէթիրտիւէր վէ արգատաշար

իլէ թէլէֆ օլտու: Նագլիյէթ վէ լոմանլարտա ֆէտաքեարըգ վէ ալիճէնապըգ հիքեայէլէրի օղուր վէ խալալի սիյրէթլէրէ հայրան օլուր իտիւր, պուրատա նէ ալա նուճունէլէրի վար իտի: Տըշարըտա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէտի-յիմիլ նիչէլէրի պու մահպէս էօմրիւնտէ նէ գատար եիւքսէլտիլէր վէ ինսանտա մահֆուղ օլան էն ալի խասսիյէթլէր շու միւղայազատա զահիր օլտուլար: Վագիյէթ նէ գատար հիւ-պէթլու վէ գօրգուլու իտի իսէ տէ օրատա չօգ-լարը իլէ եազըն ալագատա օլմագ պիւր իմթի-յազ իտի:

Ա. ՆԱԳԱՇԵԱՆ

ԹէՊԱՊԷԹՏԷ ԵՆՆԻ ՎԷ ՄՈՒՀԻՄ ՊԻՐ ԲԷՇԵ

Թօրօնթօտա ճէմիյէթ ի Թըպպիյէ հուղու-րընտա Օնթէրիօ Սր. Գաթէրին խասթախանէ-սի ճէրրահը Տօգթ. Մագտօնալտ եէնի քէշֆ էթտիլի քիմեալի պիւր թէքբիպին լափօրընը օղումը տըր քի 600 ազալար հուղուրընտա մէյտանա գօնուլան պու քէշֆ, թէպապլէթ ալէ-մինտէ փէք պէօլիւր էհէմմիյէթի օլաճագ տըր:

Ձէմանըմըն էն ումումի վէ էն պէլալը խասթալըր սինինի ալմը քիմսէլէրտէ գա-նըն թաղեիդինին (Պլըտ փրէշըր) արթմասը տըր քի, տամլալար, ֆիւճէթէն էօլիւմլէր վէ նիչէ ասապի վէ ճէվէլանա աիտ խասթալըլար պու եիւղտէն կէլիյօր: Պու հալ սօն սէնէլէրտէ անլաշըլըպ՝ շիմտի հէր պիւր թապիպին եանըն-տա պիւր տէ գան թաղեիդինի էօլէճէք ալէթ վար տըր քի պուճու իլէ չօգ տէֆա սաղաթ կէօրիւնէն ինսանլարտա գանըն թաղեիդի գուլ-վէթինին զայէթ արթմը իտիլի անլաշըլըպ թէհլիքէ նին էօնիւնիւ ալմաղա չալըլյօր ի-տիւր. հալ պու քի պուճու եափաճագ եաիօտ թաղեիդի էնտիլէճէք էլիմիլտէ տօղրուտան հիչ պիւր իլաճ եա վասըթա եօզ իտի:

Տօգթ. Մագտօնալտ պուճու պուլմուշ տըր. եանի տանալարըն գարա ճիյէրինտէն էօլլէ պիւր թէքբիպ եափըպ մէյտանա կէթիրմիւլ տիւր քի պուճու շիրինկա իլէ վիւճիւտէ գէրգ էյլէտիլինտէ տէրհալ թաղեիդ թէնղիլ օլուլյօր: Տօգթ. Մագտօնալտ 33 քիմսէլէր իւզէրինտէ եափտըղը թէճրիպլէրտէն 32սի մուվաֆագ օլ-մուշ: Գան թաղեիդի 200տէն եօզարը օլան քիմ-սէլէրէ հաֆթատա պիւր տէֆա անճագ շիրինկա էտէրէք քեաֆի կէլմէքտէ տիւր վէ 150տէն աշա-ղըտա սագլանըլապիլիյօր: Անճագ թէճրիւպէ

օլունանյարըն 8 թանէսինտէ աքս իւլ ամէլ, եանի տիթրէմէ վէ հէրարէթին եիւքսէլմէսի միւշահէտէ օլունմուշ քի շիմտի պունուն տա- խի էօնիւնիւ ալըպ քեամիլէն զիյանսըզ հալա գօյառուգտան սօնրա իլան էտէճէք տիր:

Պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ եինէ թօ- րօնթօ տար էլ Փինունը Փիզիօլօճի րէիսի Տօզ. Պանթինկ Ինսիւլիին իճատ էթմիշ իտի քի շէ- քէր իլլէթի իշիւն էն միւէսսիր պիր իլաճ տըր. պու թէճրպէլէր տախի եինէ Տօզթ. Պանթինկ իտարէսի ալթընտա իճրա օլունուլօր. Ինսիւլին տախի պու կիպի Ֆէնա թէճսիրլէր հասըլ էյլէ- տի իտի, լաքին կիտէրէք տահա թէմիզ վէ զի- յանսըզ հալա գօնուլուլօր:

Գան թագեիզի արթմասը քէնտիսի պիր իւ- լէթ տէյիլ պիր ալամէթ տիր վէ թօրօնթօ տօզ- թօրլարընըն պիրիինն տէտիյի կիպի վէֆաթ է- տէնլէրին տէօրթտէ պիրի պու ալամէթի իպրազ էտէն իսաթալըզլարտան էօլիւլօր: Պու քէշֆ էօլիւմ նիսպէթինի ազալտաճագ վէ տիւնեայա փէք պէօյիւք խըզմէթ օլաճագ տըր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

6. Սէն քէնտի իշիւնէ պագ վէ զէման միւ- րուրիլլէ սէն քէնտի իշիյին սահիպի օլունսուն:

7. Պուրատա սէնին լիյագաթ ը զաթիյէնի խալէլտար էտէճէպ հիշ պիր իշ եափմա. պէնիմ իշիւն չալմաղա րազի օլան պիր մէմուր պէն- տէն տէ չալմաղա րազի օլուր:

8. Կէճէյի նասըլ կէշիւրտիյին պանա լազըմ տէյիլ տիր. լաքին կիճէ հայաթըն կիւնտիւզիւն իշիւնէ զիյան վէրիւր վէ սէնաէն մաթլուպ օլա- նըն եարըսը գատար իշ չըգարըր իսէն, սէն տէ իւմիտ էթտիյինն եարըսը գատար տէվամ է- տէրսին:

9. Պէնիմ խօշումա կէլէճէք շէյի տէյիլ, պէնիմ իշիթմէմ լազըմ օլան շէյի պանա սէօյ- լէ. պէնիմ հիսս ի շէրէֆիմէ տէյիլ տալէրիմէ խըտմէթ էթ:

10. Պիր գուսուր կէօսթէրի իսէմ, պօշ պէհանէլէր կէթիւրմէ: Թասհիհ օլունմաղը տէ- յէր իսէն իշտէ տէվամ էթմէյի տէյէրսին: Զիւ- րիւք էլմատան ուֆագ գըմլար քէսիպ թէմիզ- լէմէյէ վագթըմ եօզ տըր:

Կ. ԳԵՇԻՇԵԱՆ

ԿԻԻԶԻԼ ՍԵՕԶԼԵՐ

Օն Մաթլուպաթ: Դարպի Գանատատա պիր Փապրիզա սահիպի Փապրիզա գափուսու իթ- թիսալինտէ, իշիւլէրին իսթիֆատէսի իշիւն ա- թիտէքի «Օն Մաթլուպաթ»ը գօյմուշ տըր:

1. Եալան սէօյլէմէ. եալան հէմ պանա հէմ սանա վագթ զայաթընա սէպէպ օլուր. էնճա- մընտա եալանընը թութաճաղըմ էմին իմ վէ օ քէօթիւ պիր էնճամ օլուր:

2. Սաաթա տէյիլ իշիւնէ պագ. ճանտան իշիւմէք ուզուն կիւնիւ գըսալտըր. գըսսա պիր կիւնիւք իշ իսէ պէնիմ եիւզիւմիւ ուզատըր: (Ճանըմը սըգար մանասընա)

3. Սէն պանա մէմուլիմտէն զիյատէ իշ չը- գար պէն տէ սանա մէմուլիմտէն Փաղա իւճ- րէթ վէրէյիմ:

4. Սէնին սանա օ գատար պօրճուլ վար քի պաչգասընա պօրճուլ օլմագ իշիւնէ կէլմէզ: Պօրճ եափմա եա տա Փապրիզամա պասմա:

5. Իսթիգամէթսիլլիք հիշ պիր զէման պիր զաղա տէյիլ տիր. էյի առտէմլէր հիշ պիր տէ- ֆա իղվայը կէօրմէզլէր, անա գարըն չըգար- լար:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

Ինկիլթէրատա պու կիւնլէրտէ աճայըպ պիր թէճրիւպէ իճրա օլընըյօր քի հալայի մու- հարէպէնին թէքմիլ պախթընը տէյիշտիւրէճէք տիր: Պու թէճրիպէլէր զայէթ կիզլի թուլուլ- մագաղա իսէլէր տէ Ամէրիզա հարպիյէ նագա- րէթինին առքէրի իսթիխալարաթ տաիւրէսինն անլատըղընա կէօրէ Մըգնատըսըլ պիր պօմպա հազըրլանըյօր քի էրօփլանա տօղրու աթըլտըզ- տա էրօփլանըն տէմիր գըսմլարը օնու ճէզպ է- տէճէքլէր վէ կիւլլէ զայէթ խըզ իլէ կիտիպ էրօփլանա չարփըլաճագ: Շէօյլէքի ուզուլն պօյլու նշան ալմաղա եա պօշա աթմաղա միւ- նասիպէթ գալմայօր:

Սազըր գուլագլարը իշիթտիւրմէք իշիւն չիմտիյէ գատար գուլանըլան վասըթալար սէս տալլալարընը գուլվէթլէնտիւրմէք իտի. պու եազընտա Պայըն իլտրէտ իսմինտէ պիրի էօյ- լէ պիր ալէթ իճատ էյլէմիշ տիր քի գուլաղըն ասապէսինի տահա հէսսա էտէրէք իշիթտի- րիյօր: Պունու իլք տէֆա օթօմօպիլտէ կիտէր իքէն եանընտա օթուրան պիր սաղըրըն ուֆագ սէսլէրի պիլէ իշիթտիյին կէօրիւպ հիսապ էյ- լէմիշ քի օրատա պիր նէվ էլէքթրիք տալղասը

հասըլ օրույօր քի գուլաղըն ասապէսինտէ պու-
թէսիւրի հասըլ էտիյօր վէ օ տալալարը էլէ-
թրիք իլէ հասըլ էյլէմէյէ չալըմըլ տըր: Պու-
քէշֆ հէր սաղըր իչիւն Փախտէլի օլամայօր:

Անատօլուտա եօլնուլուգ էտէն Մր. Գրէյն
իսմինտէ պիր Ամէրիգալը Ագչէհիւրէ օղրատը-
ղընտա խօճա Նասրէտտինին մէզարընըն թամի-
րի իչիւն պէօյիւք պիր մէպլաղ հէտիյէ էյլէմիւ
տիր:

1924տէ Մ. Ամէրիգատա 2 միլիօն եէնի օ-
թօմօպիլ իչէտիլմիւ վէ դազալարըն ատէտի
19,000 վէֆիյաթ, 450,000 եարալանան օլմուշ
տըր: Եինէտէ 1923է նիսպէթէն դազա տահա
էքսիք իմիւ: Պիր գաչ կիւն էվվէլ Տիլլօն Րիտ
վէ շիւրէքեասը րէիսի Մր. Տիլլօն 146,000,000
պէր պիր չէք եազըպ Տօճ պիրատէրլէր էմ-
րինէ թէսլիմ էյլէտի: Պու գուժմանեա Տօճ պի-
րատէրլէրտէն Օթօմօթօր ումուրլարընը սա-
թուն ալմըլ իտիլէր: Թիճարէթ ալէմինտէ շիմ-
տիյէ դատար եազըլան էն պէօյիւք չէք պու ի-
միւ: Պիր գաչ սէնէ էվվէլ Մօրկան 250 միլիօն
տօլարա պիր չէք եազմըլ իտի լաքին պու Ամէ-
րիգատա սաթըլան ինկիլիգ-Ֆրանսըլ իսթիգ-
րազը պէտէլի իտի: Մէշհուր րէսսամ Բաֆայէ-
լին էսէրի օլան Կալիանօ տը Մէտիսա նամ
թասվիրի, պու տէֆա Պէրլինտէ իսմի նամա-
լիւմ պիր Ամէրիգալը թարաֆընտան 240,000
տօլարա սաթուն ալմըմըլ տըր:

Թարիխտէ իլք տէֆա օլարազ ինկիլիգ
հարպ կէմիսինտէ պիր չօճուգ տօղմուշ տըր:
Տէնա նամ գրուաղէօր Նիւ Ձէլանտտա օլուպ
էհալի կէզմէյէ կէլտիլի վազթտա վուգու-
պուլմուշ վէ չօճուղըն իսմի Տէնա թէսմիյէ օ-
լունմուշ: Վափօր մէմուրիյնի պիր կիւզէլ պրօշ
հէտիյէ էթմիւլէր տիր: Կէչէն սէնէ Լօնտրատա
եէր ալթը թրէյնտէ պիր չօճուգ տօղմուշ: Եօլ-
նու վափօրլարընտա չօճուգ տօղմասը չօզ վու-
գու պուլուր, լաքին եազընտա Պուտափէշթա-
տան Նափօլիյէ տօղրու հավատա 6,000 ալազ
եօզարտա ուշար իքէն պիր չօճուգ տիւնեայա
կէլմիւ տիր:

Հիւլիյըմ կազը օ թագըմ կազլարըն էն ու-
ֆազ գէրրէսի օլանը տըր. Բէտիյոււմ էթօմընա
պէնգէր պու կազ Ամէրիգատա պազը փուշար
սուլարընտա պուլուշըյօր: Շիմտի հավա կէ-
միլէրինի Հայտրօճին եէրինէ Հիւլիյըմ իլէ տօլ-
տուրուլօրլար քի ալի տէրէճէ խաֆիֆ վէ իշ-
թիալ էթմէզ:

Ամէրիգալըլար էրօփլան թաշըմազ իչիւն
պիր վափօր եափտըլար քի 888 ալազ (340 ալ-
շըն) ուզուն վէ 105 ալազ էնի տիր: Իսմի Սա-
րաթօկա օլուպ իւզէրինտէ 72 ատէտ էրօփլան
թաշըյօր քի պուշլար պօմպա, թօրփիտօ աթ-
մազա, քէշֆէ խըզմէթ էտէճէք: Վափօր սա-
աթտա 33-34 միլ սիւրաթտա օլուպ 8 ատէտ 8
փարմազըլթ թօփ թաշըյօր: Եազընտա պիր
թանէ Լէկսինկթըն իսմինտէ եափըլաճազ քի
իքիսինին մաքինասը 360 պին աթ գուվվէթին-
տէ օլաճազ: Հէր վափօր 43 միլիօն տօլարա մալ
օլույօր:

Ինկիլթէրրանըն 1925 ասքէրի պիւտճէսի
220 միլիօն տօլար տըր: Կէչէն 12 ալ զարֆըն-
տա 30,000 կէօնիւլիւ ալմըմըլ: Ինկիլթէրրա-
նըն պիւթիւն օրտուը 583 պին քիչի տիր, 11,
500իւ Մըսըրտա, պազիսի Հինտիսթանտա վէ
մուլթէլիֆ եէրլէրտէ իմիւ: Պահրիյէ պիւտ-
ճէսի 302 պուշուգ միլիօն տօլար իմիւ, քի կէ-
չէն սէնէնինքինտէ 25 միլիօն Փազլա տըր: Ին-
կիլիլլէր Ուօշինկթօն թահտիտ ի Սիւհ
իթթիֆազը նէթիճէսի օլարազ 400,000 թօնօ
քէնտի հարպ կէմիլէրինի պաթըմըմըլար: Պահ-
րիյէ ասքէրլէրինին սալըսը 102,657 տիր: Ին-
կիլիլլէր եէնի պիր հավա կէմիսի եափըլօրլար
քի պօյու 720, ալազ էնի 130 ալազ տըր: 100
եօլնու թաշըյաճազ վէ չաթըսը չէլիքտէն օլա-
ճազ տըր:

Ճափօնեանըն պահրիյէ պիւտճէսի 1925տէ
120 միլիօն տօլար տըր: Պու պիւտճէտէն եէնի
հարպ կէմիլէրի վէ մուալին կէմիլէր եափըլա-
ճազ վէ հավաի գուվվէթէ տախի պիր միլիօն
տօլար սարֆ էտիլէճէք տիր: Ճափօնիա 8 պի-
րինճի սընֆ գրուազօր, 3 իքինճի, 10 թօրփէտօ
մուլիւրիպի վէ պիր էրօփլան վափօրը եափտըր-
մազտա տըր:

Ալմանիա: Մարէշալ Ֆօշըն րափօրընա
կէօրէ Ալման օրտուսու շիմտի 600 պին քիւլ
մէվնուտ օլուպ 250 ատէտ էն եիւքսէք էրքեան
ը հարպ զապիթլէրի վար տըր: Ասքէրլէր թա-
լէպէ հալինտէ վէ պաշաթ թէշթիլաթլար նամը
ալթընտա թալիմ օլունուլօրլար: Բուսիա 1030
ատէտ եէնի էրօփլան եափտըրըյօր, պուշլար-
տան 500իւ Բուսիատա 330ը Հօլանտատա 200իւ
տէ իթալիատա եափըլըյօր: Կէչէն սէնէ Սօվի-
էթ հիւքիւմէթի Հօլանտատան 700 ատէտ է-
րօփլան սաթուն ալմըլ տըր:

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶՐԵ

Ամերիգա. — Մ. Ամերիգա հիւքիւմէթի հարպ միւնասիպէթիյէ Ամէրիգայա մէտեռն օլան հիւքիւմէթիյէ պօրճլարընը թէտիյէ զէմանը կէլմիշ օլտուղունը իսթար էյլէմիշ տիր: Ամէրիգանըն տէվլէթիյէրտէն մաթլուպաթը աթիտէթի մէպլաղլարտան իպարէթ տիր կէօրիւնիւյօր. — Ֆրանսատան \$3,924,000,000, իթալիատան \$2,080,000,000, Պէլճիգատան \$460,000,000, Չէքօ Սլովաքիատան \$117,375,000, Րումանիատան \$44,457,000, Քէզալիք էրմէնիսթանտան \$15,000,000, Ավսթրիատան \$30,500,000, Եռնանիսթանտան \$16,500,000, Էսթօնիատան \$18,000,000, Լաթվիատան \$6,000,000, Րուսիատան \$250,000,000, Եռւկօ Սլավիատան \$64,000,000: Ամերիգա հիւքիւմէթի պու մէտեռն տէվլէթիյէրն քէնտի վէքիւլէրիւնի Ուօշինկիթնա կէօնտէրէրէք օրատա պիր անլալընա կէլմէլէրինի վէ պօրճլարընը թէտիյէյէ տէրհալ պաշլամալարընը թալէպ էյլէմէքտէ տիր: Ֆրանսալար պու պօրճլարընը թէէտիյէյէ պաշլամաղտան էվվէլ Ալմանիանըն թաղմինաթ թէէտիյէսինին թէէմին էտիլմէսինի մէմուլ էտիյօրլար իսէ տէ, Ամերիգա քէնտինէ թէտիյէ էտիլէճէք պօրճ մէսէլէսինին տէրհալ թէսիլիյէ էտիլմէսինի թալէպ էտիյօր վէ պու մէսէլէտէ Ամրիգանըն Ֆրանսայա ալընճա տէյիլ անճաղ իթալիա վէ Պէլճիգա կիպի տիկէր տէվլէթիյէր տէ միւրաճէաթ էթմիշ օլտուղունընը թէէքիտ էտիյօր: Պու մէսէլէյի ինկիլթէրրա տախի տիգղաթլա թաղըպ էթմէքտէ տիր. զիրա էկէր Ամերիգա տիկէր տէվլէթիյէր քէնտինէ էթտիյինտէն տաճա զիյատէ միւսաիտ թէքիլֆտէ պուլունուրսա քէնտիսինին տէ օլ թէքիլֆտէն իսթիֆատէ էթմէք իսթէյէճէյի անլալընյօր: Ֆրանսա հիւքիւմէթի Ամէրիգայա թաղտիմ էթմէք իւզրէ պիր փրօկրամ հազըրլամաղտա տըր:

Ֆրանսա. — Ֆրանսատան վէրիլէն խապէրլէրէ կէօրէ Մարօքտա մուհասէրէ օլունմուշ Ֆրանսըղ գարազօլ մէրքէլլէրի գուրթարըլմըշ: Ապտիւլ Քէրիմին ապքէրլէրի չօգ զայաթ իլէ կէրի սիւրիւլմիւլ տիւրլէր: Ֆրանսըղլարըն զայաթը հազըրնտա պիր շէյ տէնիլմէյօր եախօտ էհէմմիյէթսիլ տիր: Ապտիւլ Քէրիմ ճիհատ իլան էյլէտիր: Ֆրանսըղ օրտուսընըն անճաղ զապիթլէրի Ֆրանսըղ օլուպ ապքէրլէր Մարօքլու վէ Ալճէրիալը տըրլար: Ենին տէ անլալընյօր քի Ֆրանսըղլար սալթ ճէպհէտէն վուրարագ

Րիֆֆիլէրէ էյի պիր տէրս վէրէճէքլէրինի ազըլլարը քէսմէյօր, օնուն իշին Ապտիւլ Քէրիմին օրտու մէրքէլլինին պուլունտուղու վէ Սփանիալըլարըն տախիէ ի նուֆուզընա աիտ մէվլէրիլէրի էրօփլան իլէ պօմպարտըման էթմէք իշին Սփանիատան ըուխսաթ իսթէյօրլար: Պունտան մատա Սփանիատան թալէպ էտիյօրլար քի Ապտիւր եօլու իլէ տիւշմէն մուհիմմաթ վէ էրզազ ալմասընը մէն էյլէսին: Ապտիւր 1906տա տախի զայէթ մուհիմմաթ պիր օլ օյնամըշ իտի: Իմփ. Ուիլհէլմ պիր հարպ կէմիսի իշինտէ օրայա կիտիպ Մարօքլըլարը թէսահիւպ էտէրէք Ֆրանսայա գարշը պիր նութգ սէօյլէտի իտի վէ աղ զալտը օ վազըթ ումումի հարպ փաթլայաճաղ իտի: Շիմտի տախի Ալման թահթ էլ պահրլարը օրայա մուհիմմաթ վէ ճէպիսանէ, թէլէֆօն, թէլէկրաֆ ալէթլէրի կէօթիւրտիւքլէրի կիպի Ալման զապիթլէր կիտիպ օրտուտա եարտըմ էտիյօրլար, հալ պու քի Վէրսայլ մուհիմմաթի ահքեամընճա Ալմանլար թէքմիլ թահթ էլ պահրլարընը թէսիլմէտիպ եէնիսինի տէ եաիմամաղա թէահիւտ էտիյտիլէր իտի: Տիկէր թարաֆտան Ալմանիանըն թէէմինաթ թէքիլֆիլէրինէ խարիճիյէ նազըրը Պրիան միւլայիմ կիպի պուլունարագ իքի նօթա հազըրլամըշ տըր: Վէրսայլ ահտնամէսինէ տօգուլունումամաղ վէ Ալմանիա քեամիլէն թէրք ի սիլահ էթմէք իւզրէ միւքեալէմէյէ հազըրլանըյօր:

Ալաւաիա. — Հինտէնպուրկ կէրէք միւթթէֆիլէրին կէրէք տախիլտէ գրալիյէթ թարաֆտարըլարընըն գանաաթ վէ իւմիտինէ բաղմէն Ալմանիանըն սուլհ փէրվէրլիյինտէն, հաքէմիյէթ ի միլլիյէ էսասը իւզէրինէ հիւքիւմէթին ալալըղընտան պահս վէ սէլէֆի օլան էպէրթին վաթանա խըզմէթլէրինի թատատ էտիյօր: Շէօյլէքի քէնտի հազըրնտա տիւնեանըն էֆքեարընը թաուհիս էյլէմիշ տիր: Հաղիգաթէն ինկիլթէրրատա Հինտէնպուրկըն մուսմէլէ վէ սէօզլէրի հիւսնիւ թէէսիւր հասըլ էյլէմիշ տիր: Ինկիլթէրրա Ալման հիւքիւմէթինին սապիթ վէ գուվվէթլի օլմասը թարաֆտարը տըր չիւնքի պէօյլէ օլմատըղը հալտէ Րուս Պօլշէվիլէրինին թէէսիւրի ալթընա տիւշիւպ տահա պէօյիւք թէհիքէ օլաճաղընա գաիլ տիր:

Ինկիլթէրրա. — Ինկիլթէրրանըն խարիճիյէ նազըրը Մ. Չէմպըրլին էվրօփա սիյասիյաթընտա Ֆրանսա իլէ միւթթէֆիգ պիր մէսլէք թաղըպ էթմէք իսթէյօր, հալ պու քի զապիլէնէ

նին տրվելու պիտի գրասմը Արմանիա իւն անլայը-
շա կէլմէք թարաֆընտա պուլունտուղունտան
Ձէյմպըրլինին գապինէտէն իսթիֆա էթմէսի
իհթիմալը կէօրիւլիւյոր:— Մըսըր ֆէվզ էլ ա-
տէ գոմիսէրլինին Լօրտ Ալէնպի եէրինէ մէ-
պուսան ազալարընտան Սըր ճօրճ Լօյտ թային
օլունմուշ տըր:— Թիւրք մէնպարնտան իշի-
տիլտիլինէ կէօրէ Մուսուլ մէսէլէսինի Ինկիլ-
թէրրա տօղրուտան Թիւրքիա իւն հալլ էթմէք
իսթէյիպ պիտի գրասմ հաթթա, Մուսուլ շէհրինի
վէրէրէք պիտի անլայըշա կէլմէք իշիւն մուհա-
վէրէտէ իմիշ: Պու խապէր Լօնտրատան թէք-
դիպ օլունտուղու կիպի, 1000 միլիօն Ինկ. Լի-
րասը սէրմայէ իւն Մուսուլ կազ եաղը շիրքէթի
թէշքիլ օլունմուշ տըր:

Բօմա.— Յորեկեան միւնասէպէթիլէ տիւն
եանըն հէր թարաֆընտան Բօմայա պիրիքմիշ
օլան Գաթօլիք զիյարէթճիլէր Սք. Պետրոս քի-
լիսէսինի տօլտուրմուշ օլտուղլարը հալտա Փա-
փա հազրէթլէրի Ֆրանսըզ րահպէ Թհէրէզէ-
յի քիլիսէնին մուգատտէսլէրի սիլքինէ իտիալ
էթմէք մէրասիմինի իճրա էյլէմիշ տիր: 70,000
գատար էհալի տիւնեանըն էն պէօյիւք ուլու
քիլիսէսինի խընճախընճ տօլտուրտուղլարը
հալտա օնպինլէրճէ էհալի տէ տիշարտա պէք-
լէմէքտէ իտիլէր: Խըտմէթ 6 սաաթ տէվամ էթ-
միշ օլուպ, ագչամլայըն տա քիլիսէ 55 սէնէ-
տէն պէրու միալի կէօրիւլմէմիշ պիր սուրէթտէ
թէնպիլի էտիլմիշ տիր: Քիլիսէնին գուպպէսի
սանքի ալէվլէր իշիւնտէ գալմը վէ պիւթիւն
շէհրտէ 2,000,000 գատար էհալի պու մէնպարէ-
յի սէյր էյլէմիշ տիր: Պու մէրասիմէ իքի ճի-
հէթլէ պէօյիւք էհէմմիլէթ աթֆ էտիլմէքտէ
տիր, շէօյլէ քի էվվէլա պու վագըրայա իթա-
լիա հիւքիւմէթի իւն Վաթիգանըն արասընտա
հասըլ օլաճագ իթիլաֆա տօղրու ալընմը պիր
ատըմ նազարը իւն պագըլըյոր: Մուսուլինի պու
եագընլարտա պէօյլէ պիր իթիլաֆը իմա էտէն
իֆատէլէրտէ պուլունմուշ տըր, պիր տէ պու
վագըրա Փափա իւն Ֆրանսա արասընտա հիւսն ի
թէֆէհհիւմ հուսուլունա պիր վասըթա տէյու
կէօղէտիլմէքտէ տիր: Պէօյլէճէ հէր իքի ճի-
հէթտէն անա սիյասի պիր մանա աթֆ էտիլ-
մէքտէ տիր:

Բուսիա.— Մայիս 17, Պէյազ Բուսիա տէնիլէն
գըսմտա պիր խեան գուհուր էթմիշ տիր:
60,000 լիք պիր օրտու Մինսը հէվալիսինի գապթ
էյլէմիշ տիր: Ասըլար ճէն. Պօլովսքի գոմանտա
սը ալթընտա օլուպ, ճէն. Տէտէրնի Գըրմըզը

օրտու իւն իւզէրինէ եիւրիւյոր: Բուսիա Սըրպ
հիւքիւմէթինտէն Վրանկէլին Լէնինկրատ պան
գատընտան ալըպ կէօթիւրտիւյիւ միւճէվհէ-
րաթը թալէպ էյլէմիշ իսէ տէ՝ Սըրպ հիւքիւ-
մէթի պուլնլարըն պիր թագըմ էշխասըն մալի
օլտուղունու վէ գաթէն սահպլէրինէ վէրիլմիշ
իտիլինի իլէրի սիւրիւպ իմթինա էյլէմիշ տիր:
— Բուս Սօվիէթ իթթիհատը պաշ վէքիլի Բի-
կով Մօսգօվա Գօնկրէսինտէ պիր նութգ էտիպ
Պալթիքտէն Թունայա գատար հէր միլլէթին
սիլահլանմագտա վէ մուհիմմաթ հազըրլամագ-
տա օլտուղունու գիքըր էտէրէք մուհարէպէ
թէհլիքէսի վար իտիլինի վէ Բուսիանըն հազըր
օլմասը լազըմ իտիլինի պէյան էթմիշ տիր:—
Բէքին ճիւմլէ էճնէպի սէֆիրլէրի արասընտա
Գարախանը էն եաշլըքը վէ գատէմիլիսի տէյու
թանըմըլար տըր: Մօսկովա Յիւնճիւ պէյն էլ
միլլէ գօնկրէսի Պուլղար Փաճիալարընտա Բու-
սիանըն մէտիլի օլտուղունու ըէսմէն ինքեար
էտիյոր իսէ տէ պուլունան էվրագ աքսինի իս-
պաթ էտիյոր:

Իրագ.— Գրալ Ֆէյզալըն հարէմի պու եա-
գընտա Արապիսթանտան Պաղտատա ալտէ-
թինտէ էսքի ուսուլտա տէյիլ տէ ալաֆրանգա
օլարագ օթօմօպիլտէ վէ էվրօփա էլպիսէսի ի-
լէ շէհրէ կիրմիշ տիր: Գրալ էվվէլա պուլունան
վէք խօշլանմամը իսէ տէ սօնրա գէվճէսինին
իսթէտիլի թարիգտէ մուամէլէ էթմէսինէ միւ
սաատէ էյլէմիշ տիր:— Սըր Մամուլէ Լօր Տէյ-
լի էքսիլէս մուխապիրինէ «Ինկիլթէրանըն
Իրագտան չըգաճաղը խապէրի եանըլ տըր»
տէմիշ տիր:

Պալղարիա.— Գօմիւնիսթլէր հալա Պուլ-
ղարիսթանտա Փաալիլէթտէ իսէլէր տէ հիւ-
քիւմէթ գապթ էտէպիլիյոր: Պուլղարլար մու-
վագգաթէն թէշքիլ էյլէտիլէրի 13,000 ասքէր-
տէն իպարէթ օրտույու սագլամագ իսթէյոր ի-
սէլէրտէ իթիլաֆ սէֆիրլէրի Մայիս 31 տէ
տաղըտըլմասընը թալէպ էտիյորլար:— Գրալ
Պօրիս թախթա ճիլուսը էսնասընտա «Պէն էօմ-
րիւմ օլտուղճա իտամ գարարլարընը իմգալա-
մամ» տէմիշ իմիշ: Շիմտի տախի վէրիլէն
հիւքիւլէրի էպէտի քիւրէյէ թէպտիլ էտիյոր:
— Պուլղարիատա սաքին ճիւմլէ Բուսլար Պօլ-
շէվիք օլուն օլմասըն տէրտէսթ օլունաճագ-
լար: Թիֆլիստէ 110 մահպուս սէրպէսթ պրա-
գըլմը վէ 150 սինին ճէգասը եարըյա թէնգիլ
օլունմուշ տըր: Քուլթայիստէ տախի 91 քիշի
սէրպէսթ պրագըլմը տըր:

Սըրպիա. — Եռեկոսլաւ հիւքիւմէթի տախի պիր Պօլէվիք իւթիւլալը քէշֆ էյլէմիշ տիր: Պոնլարըն մաքսէտի գրալ Ալէքսանտրը, պաշ վէքիլ Փասիլի, վէլիի ահտը վէ պիր չօգ մէ-մուրիյնի էօլտիւրիւպ մուհիմմ պինալարը եղգ մաք վէ հիւքիւմէթի էլէ ալմադ իմիշ: Պու մէ-սէլէ Վիէննատան խապէր վէրիւմիշ. էլտէ է-տիրէն էվրադտան իւթիւլալըն Մայիս 15տէ իճ-րա օլունաճաղը անալըլմը տըր: Շիմտիյէ գատար 70 քիշի տէրտէսթ օլունմուշ տըր:

Թուրքիա. — Քէմալ փաշա Մայիս իշինտէ Սթամպուլ կէլէճէք օլտուղունտան պէօյիւք թէտրաիքլէր կէօրիւլէճէք տիր: Սթամպուլ թիւրք զաղէթալարը էնգարէ, Տիարպէքիր իս-թիգլալ մահքէմէլէրինին իճրաաթլարը վէ հապս եախօտ իտամ ճէգալարը իլէ տօլու տըր-լար: Սապըգ Սթամպուլ փօլիս միւտիրի տա-խի մահֆուգէն էնգարէյէ իրսալ օլունմուշ տըր: — Քիւրտ իսեանընըն սէրկէրտէլէրի տէր-տէսթ օլունմուշ իսէ տէ էլան տաղլարտա սարփի եէրլէրտէ փէրէքէնթէ պէօլիւքլէր իսեա-նա տէվամ էտիյօրլար: Պոնլարտան պաշլըճա-լարը Շէյի Սաիտին պիրատէի Ապտիւրրահիմ, օղլու Ալի Րիգա, Հանիլի Սալիհ, Հասանան ա-շիրէթինտէն իսալիտ, Ճէպրանը Ահմէտ վէ Սէ-լիմ տիրլէր: Ուրֆա միւթէսարըՓը, Ժին Քիւրտ զաղէթասը միւթէլիֆի, Կինճ գատըսը Հիւսէյին, Պէրէճիք միւտտաի ումուճիսի Ա-սաֆ: Ժանտարմա Ճէմիլ վէ Տիպալի Աշիրէթ Րէիսի Սալիհ իսթիգլահ մահքէմէսինէ թէսլիմ օլունմուշլար տըր: Շէյի Սաիտին էլի եազըսը պիր մէքթուպ պուլունմուշ տըր: — Եէնի թիւրք զաղէթասը, էճնէպի մէքթէպլէր սէրլէվհասը ալթընտա շէօյլէ եազըյօր: «Թիւրքիատա եիւզ-լէրճէ էճնէպի մէքթէպլէր մէզհէպի փրօփա-կանտա իշին աշըլմը տըրլար: Պոնլար էվ-վէլա թիւրքլէրէ եազլաշամայըպ Քրիսթիան-լարը էլտէ էյլէտիլէր վէ պոնլար էճնէպի փա-փաղար թէէսիրի ալթընա տիւշտիլէր: Թիւրք լէր տէ սօնրատան էճնէպի թէրպիյէսինէ էհէմ-միյէթ վէրտիլէր: Բօպէրթ Գօլէճէ էվլատընը եօլլայան թիւրք գահրիման սայըլըյօր իտի: Հալ պու քի Լաթին փափաղընը վէՓրօթէսթան միւիօնէրի անլամադ իշին՝ անլէրէ պիրազ եազլաշամադ քեաֆի տիր քի, նէ մէտէնիյէթ վէ հիւրրիյէթ տիւշմէնի սէրաէմլէր տիրլէր: Պու իլմ ասընտա Քսուռ գանընը սիյահ եա պէյազ շարապ տէյու, թէնինի մայալը եա մայասըզ էքմէք տէյու թագտիմ էտէն մանթըգսըզ առէմ

լէրտէն ազլ պէլէնէմէգ: Պոնլար փէք չօգ միւ թէՖէքքիրլէր գաթլ էթմիշ տիրլէր: Սք. Բար-դէղոմէոս կիճէսինի կէօզ էօնիւնէ կէթիրինիգ: Բօպէրթ Գօլէճին կէմիշինի կէօզ էօնիւնէ կէ-թիրինիգ: Պիզ էվլատլարըմըզը պու ալչազ ա-տէմլէրին էլինէ վէրիյօրըզ: Ճիւմհիւրիյէթին պաշլըճա ճէհտի պու մէտէնիյէթ տիւշմէնիյէրի-նի պու թէրպիյէտէն արի սէրսէրիլէրի մէմլէ-քէթտէն տըշարը չըգարմադ օլմալը տըր»:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Էրմէնիսթան իշին 235,000 թութ ֆիտանը կէթիրիլմիշ տիր: 80,000ի Երեւան իշին, 10,000ի Էջմիածին, 25,000ի Գարալազեազ վէ զայրի: — Ալէքսանդրափօլտաքի իփլիք Փապ-րիգասընա տօղրուտան պիր շմէնտըֆէր խաթ-թը ըապթ էտիլմիշ տիր: — Երեւան խասթա-խանէսինէ Մարտ այընտա 3356 խասթա միւ-րաճաաթ էթմիշ, պոնլարտան 971ի Մալարիա, 96սը ինֆլուէնգա, 74իւ վէրէմ վէ 1008ի պօ-ղազ խասթալըզը իմիշ: — Մարտ այընտա Երե-ւանտա 216 թէվէլլիւտաթ օլմուշ քի 114իւ օղ-լան, 102սի գըզ իմիշ: 64 վէֆիյաթ, 56 իզտի-վաճ վէ 10 թաթլիգ վուգու պուլմուշ տըր: — Երեւան թէպաալըզընը գապուլ էտէն էրմէ-նիլէր ասքէր ալընմագտա տըրլար: — Արարատ էթէյինտէ պիր էրմէնի փատիշահընըն սանէմի պուլունմուշ քի իքինճի ասըն էսէրի իմիշ վէ գուլաղընտաքի քիւփէտէ խաշ վար իմիշ: Պու, էրմէնիլէրին Քրիսթիանլըզը գապուլ էտէն իլք գալմ օլտուղունա խապթ սայըլըյօր: — Փա-րիգտէ Լէւոն Թահթաճեան իսմինտէ պիր էր-մէնի Ֆրանսա գըրաաթ նազարէթի գալէմ ի մախսուս տաիրէսինէ միւտիր թային օլունմուշ տըր: Միւմաիլէյհ Սթամպուլտա տօղմուշ, Փա-րիգտէ թալիմ օլմուշ վէ հարպ էսնասընտա տա-խի պէօյիւք մէվգիլէրտէ պուլունմուշ տըր: — Միւթարէքէ էսնասընտա գայ օլմուշ 20,000 մու հաճիրլէրին պէօյիւք գըսմը շէօլլէրտէ գայ օլ-մուշ օլուպ, պազիյէսի Մուրատ նէհրինին ա-շաղը գըսմլարընտա սէֆիլ պիր հալտէ պու-լունմուշլար տըր: Նիյր իսթ ճէմիյէթի պուլն-լարա եարտըմ էտիպ մահալլէրինէ կէօթիւր-մէքտէ տիր: — Էրմէնիսթանտա վէֆաթ էթմիշ օլան 23 Ամէրիգալը Նիյր իսթ մէմուրլարը ի-շին էջմիածինտէ հոգեհանգիստ իճրա օլուն-մուշ տըր: — Նիյր իսթ մուալէնէթ իշին շիմ-տիյէ գատար 90 միլիօն տօլար սարֆ էթմիշ. 24 միլիօնը էրմէնիսթանտա, 20 միլիօնը թիւր-

քիտա, 11 միլիոն Սիւրիա վէ ֆալէսթինոյ, 71½ միլիոնը Իրազտա վէ 3 միլիոնը Եօնանիսթանտա սարֆ օլունմուշ տըր: Կէչէն սէնէ 4 միլիոն Ամէրիգալըլար իանէ վէրմիլէր, Էքի սէնէտէ 26 պին էօքսիւզ գըզ վէ օլլանլար էվէրէ էէրլէշտիրիւիշ տիր:— Սիւրիանըն շէմալի գըսմընտա Հալէպ, Իսքէնտէրուն թարաֆ լարընտա պուլունան ճիւմլէ էրմէնի ժանտարմալար իշտէն չըգարըլմագտա եա տահա ճէնուպա նազլ էտիլմէքտէ տիրլէր: Պիր թարաֆտան տա Սիւրիատա պուլունան էրմէնիլէր թիւրքիտաքի էմլաքլարընը գայտ էթտիրիյօրլար:— Ալաման ֆրօֆ. Լէփսիուս Ղազիրտէ Նիյր Իսթ թարաֆընտան իտարէ օլունան 400 էօքսիւզլէրի քէնտի իտարէսինէ ալմայը թէքլիֆ էյլէմիշ տիր:— Պալաքեան Եպս. Սանասարեան վասիյէթինին Ս. Փէթէրզպուրկ պանգասընտաքի սէրմայէսինին էրմէնիսթանտա թրքահայ չօճուգլարըն թալիմինէ սարֆ օլունանաղընա տաիր Մօսգօվա հիւքիւմէթինտէն վատ ալմըշ տըր:

ԻԼԱՆ

«Եստիկեար, Թիւրքմէ քէֆէլլիւմ էտեմլէրէ» սէրլէվհալը 128 սահիֆէտէն իպարէթ, նազլիյէթլէր վէ չիրլէրլէ տօլու պիր քիթապ նէշր էտէճէյիզ, ֆիյ. 50 սէնթ օլաճագ: 5 նուսիս սըփարըշ էտէնէ պիր նուսիս հէտիյէ վէրիւէք վէ իսմի քիթապըն սօն սահիֆէսինէ գայտ էտիլմէք տիր: Նէ գատար սըփարըշ օլաճըղընը էվլէլճէ պիւմէք իսթէրիզ: Աթիտէքի էտրէսէ եազ:—

ARMENAG ARUKIAN

2239—14th Street,

Troy, N. Y.

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

530 W. 166th Street.—10 A.M.—1. P.M.

194 Lexington Ave.—4—6.30 P.M.

Tel. Billings 5018

Միս Բօզ Լէմպըրթ 1909 Հաճըն վուգուսթընըն թարիխինի եազմըշ տըր. պու քիթապըն իշինտէ պիր չօգ թասվիրլէր վար տըր քի հէփ Հաճընլըլար իշին փէք գըլմէթլի սայլաճագ տըր. ֆիյաթ 50 սէնթ: Սաթուն ալմագ իսթէյէնլէր աթիտէքի էտրէսէ միւրաճաթ էտէպիւրլէր:

Y. S. SAVIDES,

525 Park View,

Racine, Wis.

BRUNSWICK GARDEN

Atlantic City, N. J.

Ալթմըշ պէշ էյֆր վիւսաթընտա օլան մէգքիւր արազիմիզ՝ Աթլանթիք Սիթի մէրքէզինտէն 3-4 միլ մէսաֆէտէ վազը մարուֆ Marvel Garden Developmentին իթթիսալընտա միւթէպէր պիր մէվգիտէ պուլունուպ, օրատա պէօյիւք պիր մահալլէ շէնէլթմէյէ պաշլամըշը: Էվ էէրլէրի այրըլմըշ, սօգադար, side walk-լար վէ curveլար եափըլմըշ օլուպ պու պիր սէնէ զարֆընտա արազիմիզին նըսֆընտան զիյատէսի սաթըլմըշ վէ ալանլար մէմնուն վէ միւթէֆիտ օլմուշլար տըր: Օրատա պիննէֆս իգամէթ էթմէք եախօտ քիրայա վէրմէք իւզրիէ էվ էէրի սաթուն ալմագ իսթէյէնլէր աթիտէքի էտրէսէրիմիզէ միւրաճաթ էյլէսինլէր:

A. M. MAHJOUBIAN

6242 Carpenter Street, Philadelphia, Pa.

(Եախօտ)

4805 Ventnor Avenue, Atlantic City, N. J.

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Քիթապը Մուգատտէտտէ Ինսանի Ինսիւր Ամէրիգա վէ էրմէնիսթան

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Պիր Գուրքուլուշ ՏԻԿ. Օ. ԱԲԷԼԵԱՆ

Թէֆեամիլ Գալլի Մահֆէմէտ

Պիր Պաղչէ Իլաիսի

Քիսէմիգտէն Խարնայօրըզ ՐԵՃԷՊԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ.—

Տիշլէրտէ Խքիսնա Հալլէր

ՏՕԳ. Գ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Իլանլարըն Թէէսիւրաթը ՏՕԳ. ԱԲԷԼԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ.—

Նարատանըն Փէյլամը

ՓՐՕՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Էրմէնի Միւթէֆէֆիթիյի Այաշտա

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Կիւզէլ Սէօլլէր

Կ. ՔԷՇԵՇԵԱՆ

Մալիւմաթ Փարշալարը

Ա. Ն.

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ.—